

გერმანულენოვანი მხატვრული ლიტერატურის ქართული
თარგმანები (2003-2013)

კომენტირებული ბიბლიოგრაფია და რეკომენდაციები

თამთა ჭავჭავაძე

საბაკალავრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა
ბაკალავრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად.

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ლევან ცაგარელი, პროფესორი.

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი

2014

წინათქმა

უპირველეს ყოვლისა მადლობა მინდა გადავუხადო ჩემს ხელმძღვანელს ბატონ ლევან ცაგარელს, რომლის დახმარების გარეშეც შეუძლებელი იქნებოდა ამ საბაკალავრო ნაშრომის მომზადება. და ასევე მადლობა მინდა გადავუხადო ქალბატონ მზია გალდავაძეს, რომელიც დამეხმარა ბიბლიოგრაფიული მონაცემების შევსებაში.

სარჩევი

შესავალი	1
1. ლიტერატურული თარგმანი როგორც ლიტერატურის რეცეფციის კულტურათშორისი ფორმა	4
2. ცალკეულ წიგნებად გამოცემული გერმანულენოვანი მხატვრული ლიტერატურის თარგმანების ჩამონათვალი ქართულ ენაზე	7
2.1. პოეზია	7
2.2. პიესები	11
2.3. რომანები	12
2.4. მოთხრობები	19
2.5. ესეები, ნარკვევები	23
2.6. კრებულები	24
3. ცალკეულ წიგნებად გამოცემული გერმანულენოვანი არამხატვრული ლიტერატურის თარგმანების ჩამონათვალი ქართულ ენაზე: ისტორიული და სამეცნიერო ლიტერატურა, მემუარები, მოგონებები, დღიურები	27
4. ჟურნალ-გაზეთებში გამოქვეყნებული გერმანულენოვანი მხატვრული ლიტერატურის ქართული თარგმანების ჩამონათვალი	29
4.1. პოეზია	29
4.2. პროზა	34
5. გერმანულენოვანი ლიტერატურის ისტორია და კრიტიკა	45
6. გერმანულენოვანი ლიტერატურის ქართული რეცეფციის თავისებურებები (უკანასკნელ ათწლეულში განხორციელებული თარგმანების მიხედვით)	49
დასკვნა და რეკომენდაციები	55
გამოყენებული ლიტერატურა და წყაროები	57

შესავალი

ლიტერატურული თარგმანი ლიტერატურის კულტურათმორისი რეცეფციის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფორმაა, რადგან თარგმნის შედეგად უცხოენოვანი ლიტერატურული ტექსტები ხელმისაწვდომი ხდება არა მხოლოდ მეცნიერებისთვის, არამედ ფართო საზოგადოებისთვისაც. იმის მიხედვით, რა ითარგმნება, შეგვიძლია გავარკვიოთ კულტურათმორისი ურთიერთობების სიღრმე და ინტენსივობა, ვიმსჯელოთ უცხო ქვეყნის ლიტერატურის ადგილობრივ რეცეფციაში არსებული პრობლემებისა და მიღწევების შესახებ. უცხოური ლიტერატურის რეცეფციის შესწავლის საწინდარი კი უცხო ენიდან თარგმნილი ლიტერატურის ბიბლიოგრაფიის არსებობაა. ერთადერთი ბიბლიოგრაფია, შედგენილი ლალი ქეცბა-ხუნდაძის მიერ, მოიცავს 1852-2002 წლებს. უკანასკნელ ათწლეულებში განხორციელებული თარგმანების ამსახველი ნარკვევი არ მოიპოვება.

წინამდებარე საბაკალავრო ნაშრომის მიზანია გერმანულენოვანი მხატვრული ლიტერატურის 2003-2013 წლებში შესრულებული ქართული თარგმანების ბიბლიოგრაფიის შედგენა, ამის საფუძველზე, გერმანულენოვანი ლიტერატურის ქართული რეცეფციის თავისებურებების აღწერა-შეფასება და შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება.

წინამდებარე ნაშრომით გათვალისწინებულია ყველა იმ გერმანულენოვანი ნაწარმოების მოძიება, თავმოყრა და სისტემატიზაცია, რომლებიც ითარგმნა უკანასკნელი 10 წლის განმავლობაში და გამოიცა დამოუკიდებელ წიგნად, კრებულში ან პერიოდულ გამოცემებში (ლიტერატურულ ჟურნალებსა და ჟურნალ-გაზეთების ლიტერატურულ რუბრიკებში). ამისთვის გამოვიყენებთ საქართველოს ეროვნულ ბიბლიოთეკასა და სხვა ბიბლიოთეკების კატალოგებში მოძიებულ მონაცემებს, უკანასკნელ ათწლეულში გამოცემულ ჟურნალ-გაზეთებსა

და გამომცემლობების კატალოგებს. ბიბლიოგრაფიაში შეტანილი იქნება ინფორმაცია არა მხოლოდ ორიგინალის ენიდან არამედ სხვა ენებიდან შესრულებული თარგმანების შესახებაც.

განხორციელებული კვლევის შედეგად დაინტერესებული მკითხველებისათვის ხელმისაწვდომი გახდება ცნობები საქართველოში გამოქვეყნებული გერმანულენოვანი ლიტერატურის ქართული თარგმანების შესახებ. ასევე მიგვაჩნია, რომ ბიბლიოგრაფია გამოსადეგი იქნება საქართველოს უმაღლესი სასწავლებლების გერმანისტი სტუდენტებისა და ლექტორებისათვისაც, და მათთვის, ვინც დაინტერესებულია გერმანულენოვანი ლიტერატურით.

მიზანშეწონილად მიგვაჩნია, ნაშრომში გამოიყოს ექვსი თავი.

პირველი თავი დაეთმოთ კვლევის თეორიულ ჩარჩოს - რეცეფციის ისტორიის ძირითადი კატეგორიებისა და მიდგომების მიმოხილვას.

ნაშრომის მეორე, მესამე, მეოთხე და მეხუთე თავებში წარმოდგენილი იქნება ბიბლიოგრაფია. ამ უკანასკნელში მონაცემები გერმანულენოვანი ლიტერატურული ტექსტების თარგმანების შესახებ რამდენიმე პრინციპის მიხედვით იქნება დალაგებული, სახელდობრ: ბიბლიოგრაფიის პირველ ნაწილში მოცემული იქნება ცალკეულ წიგნებად გამოქვეყნებული გერმანულენოვანი ლიტერატურული ტექსტების თარგმანების ნუსხა, დალაგებული ავტორთა გვარების მიხედვით. ქართულ ენაზე მივუთითებთ ტექსტის სათაურსა და ჟანრს (რომანი, ნოველა, მოთხრობა, ლექსი, ზღაპარი), მთარგმნელის სახელსა და გვარს, წიგნის გამოცემის ადგილს, გამომცემლის დასახელებასა და თარიღს. ბიბლიოგრაფიის მომდევნო ნაწილებში წარმოდგენილი იქნება არამხატვრული ლიტერატურის ქართული თარგმანების ჩამონათვალი, ჟურნალ-გაზეთებში გამოქვეყნებული გერმანულენოვანი მხატვრული ლიტერატურის ქართული თარგმანებისა (ჟურნალების გამოცემის ნომრებითა და თარიღებით) და

გერმანული ლიტერატურის ისტორიასა და კრიტიკასთან დაკავშირებული ქართული გამოცემების ჩამონათვალი.

ნაშრომის ბოლო თავში კი ვეცდებით, შევაფასოთ შეგროვებული მონაცემები და მათი განზოგადების გზით გავარკვიოთ გერმანულენოვანი ლიტერატურის ქართული თარგმანის რეცეფციის თავისებურებები უკანასკნელი ათწლეულის განმავლობაში.

დასკვნაში შევაფასებთ გერმანულ-ქართული ლიტერატურული თარგმანის აქტუალურ მდგომარეობას და შევიმუშავებთ რეკომენდაციებს მომავალ თარგმანებთან დაკავშირებით.

1. ლიტერატურული თარგმანი როგორც ლიტერატურის რეცეფციის კულტურათშორისი ფორმა

ლიტერატურათმცოდნეობითი კვლევის ყურადღების ცენტრში ათწლეულების მანძილზე მოქცეული იყო მხოლოდ ავტორი და ტექსტი. თუმცა კომუნიკაციურ კონტექსტში (ავტორი - ტექსტი - მკითხველი), რომელშიც მოქცეულია ლიტერატურული ტექსტები, მკითხველსაც მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს. ამ დაკვირვების შედეგად ლიტერატურათმცოდნეობაში მნიშვნელოვანი ცვლილებები განხორციელდა, სახელდობრ, წარმოიქმნა რეცეფციის თეორია.

რეცეფციის თეორია არის კრებითი სახელი ყველა იმ კვლევითი მიდგომისა, რომლებიც ემსახურება ლიტერატურულ ტექსტსა და მკითხველს შორის არსებული ურთიერთმიმართების შესწავლას. რეცეფციის თეორიამა და კვლევამ გავლენა მოახდინა ნაწარმოების ცნებასა და ინტერპრეტაციის გაგებაზე. მკითხველისა და კითხვის პროცესის მიმართ დაინტერესება ავსებს და გარდაქმნის ლიტერატურათმცოდნეობის ტრადიციულ სფეროს, რეცეფციის თეორიის იმპულსები დღეს უკვე სხვა, უფრო ახალ მიდგომებშიც გვხვდება როგორც ბუნებრივად ინტეგრირებული კომპონენტი, მაგრამ 1967 წელს, როდესაც ეს თეორია იქმნებოდა, ეს იყო ერთგვარი გამოწვევა.

რეცეფციის თეორიაში გამოიყოფა ორი მიმართულება: რეცეფციის ესთეტიკა და რეცეფციის ისტორია. რეცეფციის ესთეტიკა იკვლევს ლიტერატურულ ტექსტებში იმპლიციტური მკითხველის როლს, ე.ი. იმ სტრუქტურებს, რომლებიც განსაზღვრავს მკითხველის მიერ ტექსტის აღქმასა და გაგებას. რეცეფციის ისტორია კი იკვლევს ლიტერატურული ტექსტების აღქმას მკითხველთა ფართო წრის მიერ სხვადასხვა ეპოქაში. რეცეფციის ესთეტიკისგან განსხვავებით, რომლის მიზანიც ტექსტის კვლევაა, რეცეფციის ისტორიის ყურადღება უწინარესად ლიტერატურულ-ისტორიული კონტექსტის შესწავლისკენაა მიმართული.

რეცეფციის ისტორიის მთავარი თეორიული კატეგორიაა ე.წ. „მოლოდინის ჰორიზონტი“, რომელიც კონსტანცის ლიტერატურათმცოდნეობითი სკოლის ერთ-ერთმა გამოჩენილმა წარმომადგენელმა, ჰანს რობერტ იაუსმა დაამკვიდრა ლიტერატურის თეორიაში. მოლოდინის ჰორიზონტი განიმარტება როგორც ნაწარმოების აღქმა და გაგება მოლოდინთა ობიექტივირებადი სისტემის ფარგლებში. რეცეფციის ისტორიული კვლევისთვის ამოსავალია დებულება, რომლის მიხედვითაც, თითოეული ლიტერატურული ნაწარმოებისთვის შესაძლებელია მოლოდინის ჰორიზონტის რეკონსტრუქცია. ეს უკანასკნელი განპირობებულია ჟანრების შესახებ წინარე ცოდნით, უკვე ცნობილი ნაწარმოებების ფორმითა და თემატიკით და პოეტურსა და ყოველდღიურ მეტყველებას შორის განსხვავებით ნაწარმოების გამოქვეყნების მომენტში. ლიტერატურული ნაწარმოები (განსაკუთრებით, თუ იგი ლიტერატურის ისტორიისთვის მნიშვნელოვანი და ინოვაციურია) ყოველთვის აღუძრავს მკითხველს გარკვეულ მოლოდინს, მაგრამ შემდეგ საფეხურებრივად არღვევს მას, რითაც ხელს უწყობს ახალი ლიტერატურული კონვენციების დამკვიდრებას.

რეცეფციის ისტორიული კვლევა მიმართულია იმისკენ, რომ ე. წ. რეცეფციის დოკუმენტების (რეცენზიები, წერილები და ა.შ.) შესწავლის საფუძველზე წარმოჩნდეს მოლოდინის ჰორიზონტის სხვადასხვა წახნაგი. რეცეფციის ისტორიულ კვლევაში განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა იმ დოკუმენტების შესწავლას, რომლებიც ლიტერატურული ნაწარმოების რეცეფციის, მათი წაკითხვისა და ეპოქალურ თავისებურებებს წარმოაჩენენ. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, რეცეფციის ისტორიულ კვლევაში იგულისხმება მეორადი ან დამხმარე ტექსტების კვლევა.

რეცეფციის ისტორიული კვლევა შეიძლება იყოს ორიენტირებული ტექსტზე, ავტორზე ან ლიტერატურულ სისტემაზე. მისი მთავარი ამოცანაა, გაარკვიოს ვინ, რას, როდის, რატომ და როგორ კითხულობდა და იგებდა. თუმცა რეცეფციის ისტორიული კვლევა უმეტესად მკითხველზეა მიმართული. მის ფარგლებში

განსაკუთრებით საყურადღებოა კითხვის პროცესი, როგორც კომუნიკაციური აქტი და კულტურული პრაქტიკა. კითხვის და კითხვითი ქცევის შესწავლა მჭიდროდაა დაკავშირებული ისეთ საკითხებთან, როგორებიცაა წერა-კითხვის ცოდნა, განათლების დონე, მყიდველობითუნარიანობა, პუბლიცისტიკა და საგამომცემლო და საბიბლიოთეკო საქმე, რადგან რეცეფცია ლიტერატურის, როგორც სოციალური სისტემის განუყოფელი და საკვანძო კომპონენტია.

რეცეფციის დოკუმენტებს განეკუთვნება ლიტერატურულ-კრიტიკული წერილები, ანოტაციები, დღიურები, გადამუშავებები, მიმოწერა. ამგვარი დოკუმენტები განიხილება შესაბამისი კონტექსტის ფარგლებში. რეცეფციის პროცესის რეკონსტრუქციისათვის საჭიროა წყაროების კრიტიკა, რაც მოითხოვს ცოდნას დოკუმენტების შექმნის თავისებურებების შესახებ.

წინამდებარე ნაშრომში ლიტერატურული თარგმანი განიხილება როგორც ლიტერატურის რეცეფციის კულტურათშორისი ფორმა, ხოლო კონკრეტული ლიტერატურული ნაწარმოებების ქართულენოვანი თარგმანები – როგორც კულტურათშორისი რეცეფციის დოკუმენტები, რომლების საფუძველზეც შესაძლებელია გერმანულენოვანი ლიტერატურის ქართული რეცეფციის თავისებურებების რეკონსტრუქცია და ქართველი მკითხველის მოლოდინის ჰორიზონტის დადგენა.

2. ცალკეულ წიგნებად გამოცემული გერმანულენოვანი მხატვრული ლიტერატურის თარგმანების ჩამონათვალი ქართულ ენაზე (2003-2013)

2.1. პოეზია

01. *ადამიანის სულის დაბადება*: გერმანული ლექსები. 2010. გერმანულიდან თარგმნა ნატო თხილავამ. რედაქტორი: ნინო ბაქანიძე, ზესო კალანდაძე. თბილისი.
02. *ანგელუს, სილეზიელი*. 2013. (შეფლერი იოჰან, 1624-1677). *ქერუბიმული მოგზაური: ლექსად თქმული მახვილოგონივრული აზრები*. გერმანულიდან თარგმნა მარიამ ქსოვრელმა. თბილისი: სიესტა.
03. *ბახმანი, ინგებორგ*. 2008. *რჩეული*. გერმანულიდან თარგმნა ასმათ ფიცხელაურ-ფარჯიანმა. რედაქტორი: მზია გელაშვილი. პროექტის ავტორი: ნაირა გელაშვილი. თბილისი: კავკასიური სახლი.
04. *ბახმანი, ინგებორგ*. 2013. *ქვეყნის, მდინარისა და ტბების შესახებ*. შინაარსი: „ბუნდოვნად თქმული“, „შემოდგომის მანევრები“, „გაგრძელებული დრო“ და სხვ. თბილისი: ლევან კავლელის გამომცემლობა.
05. *ბუში, ვილჰელმ*. 2003. *მაქსი და მორიცი: ბიჭების ამბავი შვიდ ოინად*. გერმანულიდან თარგმნა და წინასიტყვაობა დაურთო ნათელა ხუციშვილმა. რედაქტორი: დიანა შალამბერიძე. 1-ლი ქართული გამოცემა. თბილისი: ნანა შალამბერიძის გამომცემლობა.
06. *ბუში, ვილჰელმ*. 2004. *ტყაპი და ტყლუპი (პლიში და პლუმი)*. ქართულ და გერმანულ ენებზე. გერმანულიდან თარგმნა ნათელა ხუციშვილმა. რედაქტორი: დიანა შალამბერიძე; 1-ლი ქართული გამოცემა. თბილისი: ნანა შალამბერიძის გამომცემლობა.

07. გელაშვილი, ნაირა. 2010. *თხზულებანი* 20 ტომად. გამოც. რედაქტორი: ლეილა სიხარულიძე, რუსუდან კაიშაური. თბილისი: კავკასიური სახლი, 2010.
- ტ.10; გერმანისტიკა, რაინერ მარია რილკე. 2012. შინაარსი: „მალტე ლაურიდს ბრიგეს ჩანაწერები“, ლექსები პროზად; რეკვიემები; ლექსები; რილკეს შესახებ
- ტ.11; გერმანისტიკა, 2012 [გეორგ ჰაიმი, გეორგ თრაქლი, ელზე ლასკერ-შიულერი]
08. *გერმანული პოეზიის მცირე ანთოლოგია*. 2008 გერმანულიდან თარგმნა მარიამ ქსოვრელმა. თბილისი: სიესტა.
09. გოეთე, იოჰან ვოლფგანგ. 2011. *მგზავრის დამეული სიმღერა: ერთი შედეგის სამოცდაათი ქართული თარგმანი*. შეადგინა და ბოლოსიტყვაობა დაურთო: გურამ ჭოხონელიძემ. თბილისი: ინტელექტი.
10. გოეთე, იოჰან ვოლფგანგ. 2012. *ნაპოვნი*. წიგნში: *კრებული*. ოთარ გამყრელიძის თარგმანები. თბილისი.
11. გრუბერი, მარიანა. 2008. *ვართ თუ არა, მე ეს არ ვიცი*. ლექსები გერმანულ და ქართულ ენებზე. შინაარსი: „არ მსურს მოყვე“, „გახსენება“, „აუცილებელი სიჩქარე“ და სხვ. გერმანულიდან თარგმნა დათო ბარბაქაძემ. თბილისი: უნივერსალი.
12. ენცენსბერგერი, ჰანს მაგნუს. 2007. *ქვეყნის ენა*. კრებულიდან ლექსები, 1955-1970. შინაარსი: „უტოპია“, „მოთხვევის გამარჯვება“. უფროსკლასელთა საკითხავ წიგნში: „მგლების დაცვა კრავებისგან“, „ქვეყნის ენა“ და სხვ. გერმანულიდან თარგმნა დათო ბარბაქაძემ, თბილისი: საარი.
13. ენცენსბერგერი, ჰანს მაგნუს. 2013. *მგლების დაცვა კრავებისგან*. გერმანულიდან თარგმნა დათო ბარბაქაძემ. თბილისი: ლევან კავლელის გამომცემლობა.

14. **ენცენსბერგერი, ჰანს მაგნუს.** 2012. *პოეტური და თეორიული* [რამდენიმე ლექსი, ორი ესე და ვოლფ ლეპენიესის წერილი ჰ.მ. ენცენსბერგერზე] მთარგმნელი ბესიკ ადვიშვილი, დათო ბარბაქაძე, თამარ კოტრიკაძე და სხვ. 1-ლი გამოცემა. თბილისი: თვითგამოცემა: დათო ბარბაქაძე.
15. **კაშნიცი, მარი ლუიზე.** 2005. *ლექსები.* გერმანულიდან თარგმნა რუსუდან ღვინევაძემ. თბილისი: ლოგოს პრესი.
16. **ლედებური, ბენედიქტ.** 2011. *კუბურები.*[პოეზია, ესეები] შინაარსი: ლექსები: „წარმოსახვის ქცევა სიბრტყედ“, „სამსჯავრო“, „ღამეს“, „წითელი ნეკნები“, „ჩაბერვა“, „თეთრი დროშები“, „ქარიშხლის შემდეგ“, „ნანგრევები“, „ნიმფა“ და სხვ. ესეები: „თარგმანი და პოეტიკა“, „ეთიკა, ფული, პოლიტიკა და პოეტიკა“ და სხვ. მთარგმნელი გია ჯოხაძე და სხვ. შემდგენელი და გამომცემელი დათო ბარბაქაძე. თბილისი: მერწყული.
17. **ლუბომირსკი, კარლ.** 2003. *ღამეული პროპილეები.* ლექსები (1960-2002). გერმანულიდან თარგმნა ლულუ დადიანმა. რედაქტორი: რუსუდან ღვინევაძე. თბილისი: ჯანსუღ ღვინჯილია.
18. **მაისტერი, ერნსტ.** 2009. *ლექსები.* შინაარსი: „ადამიანთა მონოლოგი“, „სიბნელე“, „სიგრილე“, „ყველაფერი საკუთარ თავს დაფუძნებია“, „მელანქოლია“, „ყვირილის პირველი გადაღება“, „დიდი ხუთშაბათი“ და სხვ. გერმანულიდან თარგმნა და წინასიტყვაობა დაურთო დათო ბარბაქაძემ. თბილისი: პოლილოგი: უნივერსალი.
19. **მაისტერი, ერნსტ.** 2013. *უბრალო შესაქმე.* შინაარსი: „ადამიანთა მონოლოგი“, „მოკაკვული“, „სიბნელე“, „სიგრილე“, „თევზის დაქუცმაცება“, „წარმოთქვამს ბავშვი“, „ახლა“, „ლურჯი ფერი“ და სხვ. გერმანულიდან თარგმნა დათო ბარბაქაძემ. თბილისი: ლევან კავლელის გამომცემლობა.
20. **მარგველაშვილი, გივი.** 2006. *მე წიგნის გმირი ვარ* [ლექსები და ლექსები პროზად] შინაარსი: „ისააკის გაქცევა ბეთლემში“, „განდევნა დროიდან, როგორც ეს წმინდა წერილშია აღწერილი“, „წიგნის გმირების დროული

- გადასახლება“, „მეცხრე საათის წინ“, „პირადობის გარეშე“, „აღქმის ჯვარზე“ და სხვ. გერმანულიდან თარგმნა და წინათქმა დაურთო ნაირა გელაშვილმა. თბილისი: კავკასიური სახლი.
21. *XX ს-ის გერმანულენოვანი პოეზიიდან: გეორგ თრაკლი, ჰანს არპი, ერნსტ მაისტერი, პაულ ცელანი, ჰანს მაგნუს.* 2012. გერმანულიდან თარგმნა დათო ბარბაქაძემ. 1-ლი გამოცემა. თბილისი: თვითგამოცემა.
 22. **მიხელსენი, ფრიდერიკე.** 2013. *ლექსები [და პროზა]* გერმანულ-ქართულად. გერმანულიდან თარგმნა ვლადიმერ ხვიტიამ. რედაქტორი: ია ტაბატაძე-ხვიტია. თბილისი: აწმყო.
 23. **ნოვალისი.** 2007. *ლამის ჰიმნები.* გერმანულიდან თარგმნა და კომენტარი დაურთო კონსტანტინე ბრეგაძემ. თბილისი: მერიდიანი.
 24. **რილკე, რაინერ მარია.** 2009. *გვრინი კორნეტ ქრისტოფ რილკეს სიყვარულსა და სიკვდილზე.* მთარგმნელი ვახუშტი კოტეტიშვილი; მაკეტი და გრავიურა ლევან მეხუზლა; პარტიტურა: ფრანკ მარტინი. თბილისი.
 25. **რილკე, რაინერ მარია.** 2009. *სონეტები ორფევსისადმი, დაიწერა ვერა ოუკამა-კნოპის სამარის ძეგლად* (მიუზოს სასახლე 1922 წლის თებერვალი). გერმანულიდან თარგმნა, წინასიტყვაობა დაურთო და რედაქტირება გაუკეთა ლულუ დადიანმა. კომენტარები: თამარ კოტრიკაძე. თბილისი: წიგნის სახელოსნო.
 26. **რილკე, რაინერ მარია.** 2006. *დუინური ელეგიები.* მთარგმელი: ლულუ დადიანი. რედაქტორი: ნაირა გელაშვილი. თბილისი: ზეკარი.
 27. **როთფუსი, ული.** 2007. *ქვათა სუნთქვის შესახებ* [ლექსები]. გერმანულიდან თარგმნა ლულუ დადიანმა. 1-ლი გამოცემა. თბილისი: უნივერსალი.
 28. **ცელანი, პაულ.** 2005 *სიმღერა უდაბნოში* [ლექსები ქართ. და გერმ. ენ.] გერმანულიდან თარგმნა ზვიად რატიანმა; რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი. 1-ლი ქართული გამოცემა. თბილისი: დიოგენე.

29. ხვიტია, ვლადიმერ. 2011. *ლექსები, თარგმანები* [რუსულიდან და გერმანულიდან] 1-ლი გამოცემა. შინაარსი: პაულ ცელანი; ჰერმან ჰესე; გეორგ თრაქლი; თბილისი: აწმყო.
30. ხობოტი, მანფრედ. 2009. *იდუმალი ლანდშაფტი*, [ლექსები] გერმანულიდან თარგმნა თამარ კოტრიკაძემ, წინასიტყვაობა: დათო ბარბაქაძე. თბილისი: პოლილოგი.

2.2. პიესები

31. ბახმანი, ინგებორგ. 2008. *რჩეული*. გერმანულიდან თარგმნა ასმათ ფიცხელაურ-ფარჯიანმა, რედაქტორი მზია გელაშვილი, პროექტის ავტორი: ნაირა გელაშვილი. თბილისი: კავკასიური სახლი.
32. ბიუხნერი, გეორგ. 2013. *თხზულებანი*. ქართულად და გერმანულად. გერმანულიდან თარგმნა, წინასიტყვაობა და კომენტარი დაურთო ზურაბ აბაშიძემ. რედაქტორი: მანანა აბაშიძე, ავთანდილ ვართაგავა. თბილისი: მერიდიანი.
33. გოეთე, იოჰან ვოლფგანგ. 2003. *მოქალაქე გენერალი: კომედია 1 მოქმედებად*. გერმანულიდან თარგმნა: გიორგი ჯაბაშვილმა. რედაქტორი: ნ. იაშვილი. თბილისი: ახალი საქართველო.
34. გუცოვი, კარლ. 2006. *ოთხი პიესა*. გერმანულიდან თარგმნა ია რეხვიაშვილმა. რედაქტორი: რევაზ მიშველაძე. თბილისი: უნივერსალი.
35. თანამედროვე გერმანულენოვანი დრამატურგია. 2009. რედაქტორი: მაია ფალავანდიშვილი. მთარგმნელი: მაია ფალავანდიშვილი, შორენა შამანაძე, ნათია მიქელაძე-ბახსოლიანი და სხვ. შინაარსი: შეუხედავი კაცის ამბავი - მარიუს ფონ მაინბურგი; ქალი წარსულიდან-როლანდ შიმელჰენიგი; ჩვენი მშობლების სექსუალური ნევროზი-ლუკას ბერფუსი; უკანასკნელი ცეცხლი-დეა ლოჰერ; ჩვენ არ გვძინავს-ქეთრინ როგლა; Norway-today-იგორ ბაუერსიმა; ყვითელი დღეები; ალუბლის ყვავილები მამის სიზმარში-

დანიელა ჯანჯიჩ. საქართველო-გერმანიის საზოგადოება. თბილისი: პოლიგრაფი.

36. **თანამედროვე გერმანულენოვანი დრამატურგია.** 2012. რედაქტორი: ირაკლი სამსონაძე. პროექტის ავტორი: თამარ კიკნაველიძე, მაია კუდავა. ნინო ხარატიშვილი, ფოლკერ შმიდტი, ლუკას ბერფუსი, მარიუს ფონ მაიენბურგი. შინაარსი: ოქროს დრაკონი; როლანდ შიმელპფენიგი; სახელად გოსპოდინი; ფილიპ ლიოლე; ცხოვრება რუზველტის მოედანზე; დეა ლოერი; მოლიერის ბერენისი; იგორ ბაუერსიმა, რეჟან დევინიე. მთარგმნელი: ოთარ ყარალაშვილი და სხვ. თბილისი: არტანუჯი.
37. **როთფუსი, ული.** 2005. *გერტრუდე, საზღვარზე ვეხით მავალი: დრამატული ეპიზოდები ერთი მაწანწალას ცხოვრებიდან.* მთარგმნელი: ელეონორა გვრიტიშვილი. თბილისი: ცოდნა.

2.3. რომანები

38. **ბერნჰარდი, თომას.** 2003. *სარდაფი.* გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: ნინო ბაქანიძე და სხვ. თბილისი: არილი.
39. **ბიოლი, ჰაინრიხ.** 2009. *უკაცო სახლი.* მთარგმნელი: თენგიზ პატარაია. თბილისი: ინტელექტი. (ნობელის პრემიის ლაურეატები).
40. **ბრუნსი, ვიბკე.** 2007. *მამაჩემის ქვეყანა ერთი გერმანული ოჯახის ისტორია ;* გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა. რედაქტორი: მაია ჯალიაშვილი. თბილისი: იბისი.
41. **გლათაუერი, დანიელ.** 2011. *უებარია ჩრდილოეთის ქარის წინააღმდეგ და ყოველი მეშვიდე ტალღა.* რომანი. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მაია ჯალიაშვილი. თბილისი: იბისი.
42. **გოეთე, იოჰან ვოლფგანგ.** 2003. *არჩევითი ნათესაობა.* გერმანულიდან თარგმნა: ნელი ამაშუკელმა. 1-ლი გამოცემა. თბილისი: ოთარ ყარალაშვილი.

43. **გოეთე, იოჰან ვოლფგანგ.** 2012. *ახალგაზრდა ვერტერის ვნებანი; არჩევითი ნათესაობა*. მთარგმნელი: კონსტანტინე გამსახურდია, ნელი ამაშუკელი; რედაქტორი: ელენე სალარიძე. თბილისი: პალიტრა L. [50 წიგნი, რომელიც უნდა წაიკითხო, სანამ ცოცხალი ხარ].
44. **გრასი, გიუნტერ.** 2011. *თუნუქის დოლი*. გერმანულიდან თარგმნეს: ნატალია ნადირაშვილმა და ევატერინე რაისნერმა. თბილისი: ფავორიტი-პრინტი, 2012.
45. **გრასი, გიუნტერ.** 2011 *დედალი ვირთაგვა*. მთარგმნელი: ნანა გოგოლაშვილი. თბილისი: ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა.
46. **გრილი, ეველინ.** 2007. *ბინა*. გერმანულიდან თარგმნა მზია გალდავაძემ. რედაქტორი: ნაირა მაჭარაშვილი. I-ლი გამოცემა. თბილისი: ხირონი.
47. **გრილი, ეველინ.** 2010 *ბინა*. გერმანულიდან თარგმნა მზია გალდავაძემ. რედაქტორი: ნაირა მაჭარაშვილი. მე-2 გამოც. თბილისი: „მწიგნობარის“ გამომცემლობა და სტამბა.
48. **დობლინი, ალფრედ.** 2013. *ბერლინი, ალექსანდერპლაცი: ფრანც ბიბერკოპფის თავგადასავალი*. გერმანულიდან თარგმნა: დონარა (დოდო) თოფურიამ; წინასიტყვაობა: ირაკლი ლომოური. თბილისი: პალიტრა L. (კიდევ 49 წიგნი, რომელიც უნდა წაიკითხო, სანამ ცოცხალი ხარ.)
49. **ვალზერი, მარტინ.** 2010. *შეყვარებული კაცი*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მაია ჯალიაშვილი. I-ლი ქართული თარგმანი. თბილისი: იბისი.
50. **ვალზერი, რობერტ.** 2012. *და-ძმა ტანერები*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა, რედაქტორი: მაია ჯალიაშვილი. I-ლი ქართული თარგმანი. თბილისი: იბისი.
51. **ვერნერი, მარკუს.** 2009. *უფსკრულის პირას*. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მარიკა ჯანიკაშვილი. I-ლი ქართული თარგმანი. თბილისი: იბისი.

52. ვოლფი, კრისტა. 2004. *მედვა: ხმები*. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა. რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი. თბილისი: იბისი.
53. ზიუსკინდი, პატრიკ. 2006. *სუნამო: ამბავი ერთი მკვლელისა*. მთარგმნელი: ნატალია ნადირაშვილი, ეკა რაისნერი. რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი, ლალი ქადაგიძე. 1-ლი ქართული გამოცემა. თბილისი: დიოგენე.
54. ზუტნერი, არტურ. 2007. *აჭარლები*. გერმანულიდან თარგმნა: რუსუდან ღვინეფაძემ. რედაქტორი: მაკა ძოწენიძე; ენციკლოპედია აჭარის მთ. სამეცნ. რედაქცია. 1-ლი ქართული გამოცემა. თბილისი: ინტელექტი.
55. იელინეკი, ელფრიდე. 2006. *პიანისტი ქალი*. გერმანულიდან თარგმნა ლაშა დადიანმა; თბილისი: ინტელექტი.
56. იელინეკი, ელფრიდე. 2011. *პიანისტი ქალი*. გერმანულიდან თარგმნა: ლაშა დადიანმა. თბილისი: ინტელექტი. (ნობელის პრემიის ლაურეატები)
57. იელინეკი, ელფრიდე. 2008. *საყვარლები*. გერმანულიდან თარგმნა: ანა კორძაია-სამადაშვილმა. რედაქტორი: გიორგი დარსალია. თბილისი: არეტე.
58. კაიზერი, გლორია. 2007. *ანიტა გარიბალდი*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მაია ჯალიაშვილი. თბილისი: იბისი.
59. კაფკა, ფრანც. 2008. *წერილები მილენასადმი*. გერმანულიდან თარგმნა მაია მარიანაშვილმა; რედაქტორი: მარიკა ჯანიკაშვილი. თბილისი, იბისი.
60. კაფკა, ფრანც. 2012. *გოდოლი*. გერმანულიდან თარგმნა რუსუდან კანჯიანომ; რედაქტორი: ანდრო ბუაჩიძე; თბილისი: წიგნის სახელოსნო.
61. მანი, თომას. 2008. *ავანტიურისტ ფელიქს კრულის აღსარება*. გერმანულიდან თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ინტელექტი. (ნობელის პრემიის ლაურეატები. საგამომცემლო პროექტის ავტორი: კახმეგ კუდავა.)
62. მანი, თომას. 2011. *ბუდენბროკები: ერთი ოჯახის გადაშენების ამბავი* [რომანი 2 ტომად] მთარგმნელი: დალი ფანჯიკიძე. რედაქტორი: ლია

- შარვაშიძე. თბილისი: პალიტრა L. [50 წიგნი, რომელიც უნდა წაიკითხო, სანამ ცოცხალი ხარ.]
63. მარგველაშვილი, გივი. 2005. *კაპიტანი ვაკუში*. წ.1: გერმანიაში: (შემოკლებული ვარიანტი) ავტორიზებული თარგმანი გერმანულიდან კარლო ჯორჯანელისა, თბილისი: კავკასიური სახლი.
 64. მერსიე, პასკალ. 2010. *ღამის მატარებელი ლისაბონისკენ*. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მარიკა ჯანიკაშვილი. 1-ლი ქართული თარგმანი. თბილისი: იბისი.
 65. მითგუჩი, ანა. 2012. *როცა დავბრუნდები*. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა. რედაქტორი: მაია ჯალიაშვილი. თბილისი: იბისი.
 66. მიულერ, ჰერტა. 2011. *გულის მხეცი*. გერმანულიდან თარგმნა: დიმიტრი გოგოლაშვილმა. რედაქტორი: ნატო ჯანელიძე. თბილისი: სიესტა.
 67. მუზილი, რობერტ. 2008. *უთვისებო კაცი*. რედაქტორი: ადოლფ ფრიზე. მთარგმნელი: მაია ბადრიძე. თბილისი: დიოგენე.
 68. ნაგენკიოგელი, პეტრა. 2003. *გაღმა აღმოსავლეთია*. გერმანულიდან თარგმნა თენგიზ ხაჭაპურიძემ. თბილისი: სფინქსი.
 69. პრესლერი, მირიამ. 2008. *ბედნიერებას ფიანდაზები უნდა დაუფინო*. გერმანულიდან თარგმნა: ნარგიზა ფხაკაძემ, რედაქტორი: ნანა დუმბაძე. თბილისი: უნივერსალი.
 70. რანკი, ჰაინერ. 2010. *მწვანე მოჩვენება*. მთარგმნელი: ნოდარ ძოწენიძე. რედაქტორი: მანანა ლოლობერიძე. თბილისი: პალიტრა L.
 71. რემარკი, ერიხ-მარია. 2011. *დასავლეთის ფრონტი უცვლელია*. გერმანულიდან თარგმნა: ნატალია ჯანელიძემ; მთავარი რედაქტორი: ნათია ნაცვლიშვილი; რედაქტორი: ელენე ჩაბრაძე. თბილისი: ლაბირინთი.
 72. რემარკი, ერიხ-მარია. 2013. *ჟამი სიცოცხლისა და ჟამი სიკვდილისა*. გერმანულიდან თარგმნეს: კარლო და გიორგი ჯორჯანელებმა;

- წინასიტყვაობა: ირაკლი ლომოური. თბილისი: პალიტრა L. (კიდეც 49 წიგნი, რომელიც უნდა წაიკითხო, სანამ ცოცხალი ხარ.)
73. რემარკი, ერიხ-მარია. 2010. *სამი მეგობარი*. გერმანულიდან თარგმნა თინათინ დიდებულიძემ. თბილისი: ელფი.
74. რემარკი, ერიხ-მარია. 2011. *ტრიუმფალური თალი*. მთარგმნელი: აკაკი გელოვანი; რედაქტორი: მაია ალუდაური. თბილისი: პალიტრა L. (50 წიგნი, რომელიც უნდა წაიკითხო სანამ ცოცხალი ხარ.)
75. რემარკი, ერიხ მარია. 2009. *ტრიუმფალური თალი*. მთარგმნელი: აკაკი გელოვანი; რედაქტორი: მარინე სოხაძე; წინასიტყვაობა: აკაკი გელოვანი. თბილისი: „საქართველოს მაცნეს“ გამომცემლობა და სტამბა.
76. რობაქიძე, გრიგოლ. 2012. *მცველნი გრაალისა*. გერმანულიდან თარგმნა: თამარ კოტრიკაძემ. თბილისი: არტანუჯი.
77. რობაქიძე, გრიგოლ. 2013. *3 რომანი [მეგი-ქართველი გოგონა, ქალღმერთის ძახილი, მცველნი გრაალისა]* გერმანულიდან თარგმნა: ნანა გოგოლაშვილმა. თბილისი: არტანუჯი.
78. საიდი, ყურბან. 2008. *ალი და ნინო*. მთარგმნელი: მაია მირიანაშვილი; რედაქტორი: ნინო ბაქანიძე, ანა ჭაბაშვილი; წინასიტყვაობა: ბიძინა მაცაშვილი. მე-2 გამოცემა. თბილისი: დიოგენე.
79. ფოიხტვანგერი, ლიონ. 2013. *გოია*. გერმანულიდან თარგმნა: თამარ ყიფიანმა; ლექსები თარგმნეს: მამუკა წიკლაურმა და შუქრი მირცხულავამ. თბილისი: „საქართველოს მაცნეს“ გამომცემლობა და სტამბა.
80. ფრიში, მაქს. 2010. *ვიქნები თუნდაც განტენბაინი*. გერმანულიდან თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა.
81. შლეგელი, ფრიდრიხ და დოროთეა. 2010. *ამბავი სასწაულმოქმედი მერლინისა*. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი მაია ჯალიაშვილი. თბილისი: იბისი.

82. შლინკი, ბერნჰარდ. 2005. *როცა უკითხავდა*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი. 1-ლი ქართული გამოცემა. თბილისი: იბისი.
83. შლინკი, ბერნჰარდ. 2010. *წამკითხველი*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა. რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი. თბილისი: იბისი.
84. შნაიდერი, რობერტ. 2012 *სიკვდილის ძმა*. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მარიკა ჯანიკაშვილი. თბილისი, იბისი.
85. შნიცლერი, არტურ. 2008. *მე*. პროექტის ავტორი: მზია გალდავაძე. თბილისი: თბილისის თავისუფალი ვალდორფის სკოლა.
86. შტაინ-ფიშერი, ეველინე. 2009. *სასიამოვნო შეგრძნება მუცელში*. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა. რედაქტორი: მაია ჯალიაშვილი. თბილისი: იბისი.
87. შტამი, პეტერ. 2005. *აგნესი*. შინაარსი: „მდინარე აისვაიერი“, „ნაპირზე გამორიყული ნივთები“, „გარეუბანში“, „ყოველი ადამიანის უფლება“, „ძლიერი გატაცება“ და სხვ. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი. 1-ლი ქართული გამოცემა. თბილისი: იბისი.
88. შტამი, პეტერ. 2009. *შეუცნობი ბუნება*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა, რედაქტორი: მარიკა ჯანიკაშვილი. 1-ლი ქართული თარგმანი. თბილისი: იბისი.
89. შტაინვენდტნერი, ბრიტა. 2005. *წითელი ტბორი*. გერმანულიდან თარგმნა დათო ბარბაქაძემ; რედაქტორი: მანანა პაიჭაძე. თბილისი: საარი.
90. შტიფტერი, ადალბერტ. 2011. *მთის ბროლი*. პროექტის იდეა და თარგმანი მზია გალდავაძე; სტუდენტების: ვაკო აბუაშვილის, მარიამ ალთუნაშვილის, ნინო ბლიაძის და სხვათა მონაწილეობით; თბილისი: ავსტრიული ბიბლიოთეკა, მწიგნობარის გამომცემლობა.
91. ჩიდოლუე, დაგმარ. 2012. *ლედი კანკი*. გერმანულიდან თარგმნა: ნარგიზა ფხაკაძემ. რედაქტორი: ნანა დუმბაძე. თბილისი: უნივერსალი.

92. ცე, იული. 2005. *არწივი და ანგელოზი*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი. თბილისი: იბისი.
93. ცე, იული. 2011. *თამაში*. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მაია ჯალიაშვილი. 1-ლი ქართული თარგმანი. თბილისი: იბისი.
94. ცვაიგი, შტეფან. 2013. *მარიამ სტიუარტი*. გერმანულიდან თარგმნა ნონა კალანდარიშვილმა. თბილისი: საქართველოს მაცნე.
95. ცვაიგი, შტეფან. 2011. *მოუთმენლობა გულისა*. გერმანულიდან თარგმნა თინათინ დიდებულიძემ. თბილისი: ელფი.
96. ცვაიგი, შტეფან. 2012. *მოუთმენლობა გულისა*. შინაარსი: „მწველი საიდუმლო“, „უცნობი ქალის წერილი“. ნოველები. მთარგმნელი: კარლო ჯორჯანელი, ელისო ბეწუკელი, მიხეილ მამულაშვილი. რედაქტორი: ირაკლი ყრუაშვილი. თბილისი: ახალი საქართველო.
97. ჰაინი, კრისტოფ. 2005. *დაკარგული მიწა*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი. 1-ლი ქართული გამოცემა. თბილისი: იბისი.
98. ჰაინი, კრისტოფ. 2004. *უცხო მეგობარი*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი. თბილისი: იბისი.
99. ჰაუფი, ვილჰელმ. 2012. *ლიხტენშტაინი*. გერმანულიდან თარგმნა: თინათინ დიდებულიძემ. თბილისი: ელფი.
100. ჰესე, ჰერმან. 2007. *დამსვენებელი: ჩანაწერები ჩემი ბადენში მკურნალობის თაობაზე*. გერმანულიდან თარგმნა: ნანა გოგოლაშვილმა. თბილისი: ინტელექტი. (ნობელის პრემიის ლაურეატები).
101. ჰესე, ჰერმან. 2009. *დემიანი: ემილ ზინკლერის ახალგაზრდობა*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: ელზა ახვლედიანი. თბილისი: იბისი.

102. ჰესე, ჰერმან. 2012. *დემიანი: ემილ ზინკლერის ახალგაზრდობა*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა; 1-ლი ქართული თარგმანი. თბილისი: იბისი.
103. ჰესე, ჰერმან. 2011. *ნარცისი და გოლდმუნდი*. გერმანულიდან თარგმნა: მარიამ ქსოვრელმა. თბილისი: სიესტა.
104. ჰესე, ჰერმან. 2010. *ტრამალის მგელი*. გერმანულიდან თარგმნა: ნანა გოგოლაშვილმა. თბილისი: ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა.
105. ჰესე, ჰერმან. 2010. *ტრამალის მგელი*. გერმანულიდან თარგმნა: ნანა გოგოლაშვილმა. რედაქტორი: მარი ნეზიერიძე. თბილისი, ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა. (მსოფლიო ლიტ-ის შედეგები და ბესტსელერები.)

2.4. მოთხრობები

106. აბედი, იზაბელ. 2013. *სამყარო მოჩვენებათა სახლქვეშ*. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მარიკა ჯანიკაშვილი. თბილისი: იბისი.
107. *ამერიკა არ არსებობს: გერმანული გროტესკის მცირე ანთოლოგია*. 2009. ალექსანდრე ორბელიანის საზოგადოება; რედაქტორი: როსტომ ჩხეიძე; მთარგმნელი: გიორგი, ლევან და რუსუდან ბრეგაძეები. თბილისი: სტამბა „ომეგა თეგი“.
108. ბიოლი, ჰაინრიხ. 2012. *კატარინა ბლუმის შელახული ღირსება ანუ როგორ იბადება ძალმომრეობა და სადამდე მივყავართ მას*. გერმანულიდან თარგმნა: თამარ ჯანელიძემ; მთავარი რედაქტორი: მაია ალუდაური. თბილისი: პალიტრა L.
109. ბრეხტი, ბერტოლდ. 2005. *მოთხრობები*. გერმანულიდან თარგმნა: ხათუნა თოდუამ. თბილისი: ინტელექტი.

110. გრასი, გიუნტერ. 2008. *კიბორჩხალას ნაბიჯით*. გერმანულიდან თარგმნა, წინასიტყვაობა და კომენტარი დაურთო ნანა გოგოლაშვილმა. თბილისი: LINK. (დედნის სათ.: *Im Krebsgang*.)
111. გრასი, გიუნტერ. 2008. *ჩემი საუკუნე*. გერმანულიდან თარგმნა: ლაშა დადიანმა; რედაქტორი: მაყვალა ქურდაძე; წინასიტყვაობა: ნანა ჯანელიძე; თბილისი: ინტელექტი. (ნობელის პრემიის ლაურეატები) [წიგნში აგრეთვე: ამონარიდები გიუნტერ გრასის სანობელო ლექციიდან. 1999 წელი]
112. გრუბერი, მარიანე. 2003. *მეჭვავია ჩიტის სიკვდილი*. მოთხრობები, ზერდაგი ცხენის ნაკვალევზე. გერმანულიდან თარგმნა და წინასიტყვაობა დაურთო შორენა მამანაძემ; რედაქტორი: თამარ მოწონელიძე. თბილისი, „ხომლი“.
113. დიურენმატი, ფრიდრიხ. 2010. *ავარია; აღთქმა; მოსამართლე და მისი ჯალათი*. მთარგმნელი: ნოდარ რუხაძე. რედაქტორი: მანანა ლოლობერიძე. თბილისი: პალიტრა L.
114. ვალზერი, რობერტ. 2008. *იაკობ ფონ გუნტენი*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მარიკა ჯანიკაშვილი. თბილისი: იბისი.
115. ვალზერი, რობერტ. 2007. *ორი მოთხრობა: „გასეირნება“, „მარია“*. გერმანულიდან თარგმნა: მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი. თბილისი: იბისი.
116. ველში, რენატე. 2013. *საშობაო აურზაური*. თარგმანი: მზია გალდავაძე. რედაქტორი: ნაირა მაჭარაშვილი. თბილისი: მწიგნობარი.
117. ზიუსკინდი, პატრიკ. 2007. *სამი ამბავი და ერთი დაკვირვება*. გერმანულიდან თარგმნა: რუსუდან ბეჟაშვილმა. თბილისი: ლოგოს პრესი.
118. კაფკა, ფრანც. 2003. *კრებული*. შინაარსი: ბავშვები შარაზე; სოფლის ექიმი; ოთხი წერილი. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მალხაზ აფრიდონიძე, ნინო ბაქანიძე. თბილისი, იბისი.

119. **კაფკა, ფრანც.** 2013. *რჩეული მოთხრობები*. რედაქტორი: გიორგი კაკაბაძე. თბილისი: პეგასი.
120. **მაიერი, კონრად ფერდინანდ.** 2012. *მოთხრობები*. გერმანულიდან თარგმნა: მათა გოგოლაძემ. 1-ლი გამოცემა. თბილისი: სიტყვა.
121. **მანი, თომას.** 2011. *იმედის გაცრეება; პატარა ბატონი ფრიდემანი; სასაფლაოს გზა; ბედნიერება; მძიმე საათი; სიკვდილი ვენეციაში*. მთარგმნელი: დ. კოკაია-ფანჯიკიძე და სხვა. რედაქტორი: მანანა ლოლობერიძე. თბილისი: პალიტრა L.
122. **მანი, თომას.** 2003. *ორი მოთხრობა: შეცვლილი თავები; სჯულისდება*. გერმანულიდან თარგმნეს ზურაბ ჩხენკელმა და ირაკლი სურგულაძემ. თბილისი.
123. **მანი, თომას.** 2010. *შეცვლილი თავები*. გერმანულიდან თარგმნა: გოდერძი რუხაძემ. თბილისი: ნეკერი.
124. **მუზილი, რობერტ.** 2004. *სამი ქალი*. შინაარსი: გრიჯია; პორტუგალიელი ქალი; ტონკა. მე-2 გამოცემა. თბილისი: დიოგენე.
125. **მუზილი, რობერტ.** 2011. *სამი ქალი*. მთარგმნელი: თენგიზ პატარაია; რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი; ბოლოსიტყვაობა: დავით დავლიანიძე. მე-3 გამოცემა. თბილისი: დიოგენე.
126. **პლენცდორფი, ულრიხ.** 2003. *ახალგაზრდა ვ.-ს ახალი ვნებანი*. გერმანულიდან თარგმნა: დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ანბანი.
127. **პროისლერი, ოტფრიდ.** 2014. *ყაჩაღი ჰოცენპლოცი*. გერმანულიდან თარგმნა მათა მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მარიკა ჯანიკაშვილი. თბილისი: იბისი.
128. **რილკე, რაინერ მარია.** 2003. *იდუმალი თანხლება*. შინაარსი: ბებრები; თაობები; ბაღჩაში. ესკიზი; კარდინალი(ბიოგრაფია); სახლი. გერმანულიდან თარგმნა ნათელა ხუციშვილმა; რედაქტორი: ნ. ბაქანიძე. თბილისი: სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა.

129. როთფუსი, ული. 2013. *ნაძვების მკვლელი*. გერმანულიდან თარგმნა ლულუ დადიანმა. თბილისი: უნივერსალი.
130. შნიცლერი, არტურ. 2013 *ბენეფისი: 13 მოთხრობა*. შინაარსი: წარმოდგენას დიდი მთავარი ესწრება; სხვა; ვაჟიშვილი; ზრძენის ცოლი; მკვდრები არ ლაპარაკობენ; ბენეფისი და სხვ. გერმანულიდან თარგმნა, შეადგინა, წინასიტყვაობა და შენიშვნები დაურთო დავით კაკაბაძემ; რედაქტორი: ცისანა ნიკოლაიშვილი. 1-ლი გამოცემა. თბილისი: ზაკურ სულაკაურის გამომცემლობა.
131. შპიტერელი, კარლ. 2013. *იმავო (რომანი). ქალთმოდულები (მოთხრობა)*. გერმანულიდან თარგმნა თამარ კოტრიკაძემ. თბილისი: ინტელექტი.
132. შტრაიტი, იაკობ. 2006. *მე მსურს ძმა ვიყო შენი. მშვენიერი ძველი ლეგენდები მოთხრობილი იაკობ შტრაიტის მიერ*. შინაარსი: „მარტინი“, „გიორგი“, „ფრანცისკი“, „როჰუსი“, „ოდილია“ და სხვ. მთარგმნელი: მარინა ბულია. თბილისი: აწმყო.
133. შტრიტტმატერი, ერვინ. 2012. *პონი პედრო*. გერმანულიდან თარგმნა: ნაზი იმნაიშვილმა. თბილისი: სვეტი.
134. შტინგლი, გიუნტერ. 2006. *დამატებითი საათები*. შინაარსი: „ძლიერთა სამართალი“, „ბალანსი“, „ილუზიონისტი“, „უბედური შემთხვევა“, „მოსაფიქრებელი დრო“, „არეულობა“ და სხვ. გერმანულიდან თარგმნა თენგიზ ხაჭაპურიძემ. რედაქტორი: გიორგი გრიგოლაშვილი. თბილისი: სფინქსი.
135. ცვაიგი, შტეფან. 2011. *მოთხრობები*. შინაარსი: „უცნობი ქალის წერილი“, „ამოკით შეპყრობილი“, „ლეპორელა“. მთარგმნელი: მიხეილ მამულაშვილი, ვახტანგ ბეწუკელი, აკაკი გელოვანი. რედაქტორი: მანანა ლოღობერიძე. თბილისი: პალიტრა L.
136. ჰაუერი, ელიზაბეთ. 2006. *ხვალაც ასევე*. შინაარსი: „ჯოსი და ჟოზეფინა“, „ჭრილობა“, „ლტოლვილი“, „კვანძის გახსნა“, „ქვინი ხვდება ბორისს“.

- გერმანულიდან თარგმნა შორენა შამანაძემ; რედაქტორი: ლელა ბედენაშვილი. თბილისი: ხომლი.
137. **ჰაუფი, ვილჰელმ.** 2005. *ცხვირა ჯუჯა*. [ადაპტირებული წიგნი საშ. კლასების მოსწავლეებისთვის] შემდგენელი: რ. საბანაძე თბილისი: საქართველოს მაცნე.
138. **ჰესე, ჰერმან.** 2003. *აუგუსტუსი*. გერმანულიდან თარგმნა: მათა მირიანაშვილმა; რედაქტორი: მალხაზ აფრიდონიძე, ნინო ბაქანიძე. თბილისი: იბისი.
139. **ჰესე, ჰერმან.** 2006. *მცირე პროზა*. გერმანულიდან თარგმნა: რუსუდან ბეჟაშვილმა; რედაქტორი: მილიცა ჯაფარიძე. თბილისი: მერანი.
140. **ჰოფმანსტალი, ჰუგო ფონ.** 2013. *ქალი ჩრდილის გარეშე*. შინაარსი: „672-ე ღამის ზღაპარი“, „ეპიზოდი მარშალ ბასომპიერის ცხოვრებიდან“. გერმანულიდან თარგმნა ნანა ნოზაძე-ჯულაშვილმა; რედაქტორი: სალომე ნიკოლეიშვილი. თბილისი: პალიტრა L.

2.5. ესსეები, ნარკვევები

141. **მიულერი, ჰერტა.** 2011. *მეფე დაიხრება და კლავს*. გერმანულიდან თარგმნა: ნანა გოგოლაშვილმა; წინათქმა: ლევან ცაგარელი. თბილისი: ინტელექტი. (ნობელის პრემიის ლაურეატები).
142. **რობაქიძე, გრიგოლ.** 2010. *ადოლფ ჰიტლერი: უცხოელი მწერლის თვალით*. გერმანულიდან თარგმნა და კომენტარი დაურთო დალი ფანჯიკიძემ; რედაქტორი: ზვიად კვარაცხელია; ბოლოთქმა: როსტომ ჩხეიძე. თბილისი: არტანუჯი.
143. **რობაქიძე, გრიგოლ.** 2010. *მუსოლინი, მზიურნიშნეული*. გერმანულიდან თარგმნა და კომენტარი დაურთო ნანა გოგოლაშვილმა; რედაქტორი: ზვიად კვარაცხელია. თბილისი: არტანუჯი.

144. რობაქიძე გრიგოლ. 2012. *Pro domo suae*. გერმანულიდან თარგმნა მანანა კვატაიამ. თბილისი: არტანუჯი.
145. შუმანი, კარლ. 2011. *გუსტავ მალერი*. თარგმანი: მზია გალდავაძე. რედაქტორი: ხათუნა ცინცაძე-დე ბიაზი. თბილისი: მწიგნობარი.
146. შპენგლერი, ოსვალდ. 2005. *ევროპის დაისი* [წერილი], *კულტურის შესახებ*. ნიკოლოზ ბერდიაევი; წინათქმა: არტურ ხიუმბერი; თარგმნა: ნუგზარ კუჭუხიძე; რედაქტორი: ელგუჯა თავბერიძე. ქუთაისი: საგამომცემლო ცენტრი ქუთაისის ს.ს „მანდარიას სტამბა“.

2.6. კრებულები

147. ბიუხნერი, გეორგ. 2013. *თხზულებანი*. ქართულად და გერმანულად: (სრული კრებული). გერმანულიდან თარგმნა, წინასიტყვაობა და კომენტარი დაურთო ზურაბ აბაშიძემ; რედაქტორი: მანანა აბაშიძე, ავთანდილ ვართაგავა. შინაარსი: ლენცი (ნოველა); დანტონის სიკვდილი (დრამა); ლეონსი და ლენა (კომედია); ვოიცეკი (დრამატული ფრაგმენტი) და სხვ. თბილისი: მერიდიანი.
148. ვაგნერი, რიჰარდ. 2013. *მოთხრობები, წერილები, ესეები*. მთარგმნელი: გიორგი მაჭუტაძე, რუსუდან ღვინეფაძე; რედაქტორი: რუსუდან გორგაძე. შინაარსი: „მომლოცველობა ბეთჰოვენთან“, „აღსასრული პარიზში“, „რიჰარდ ვაგნერისა და მატილდა ვეზენდონკის მიმოწერიდან“ და სხვა. საქართველოს რიჰარდ ვაგნერის საზოგადოება. 1-ლი გამოცემა. თბილისი: ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა.
149. ვისდები, ანკა. 2008. *მუდამ ერთად*. პიესების კრებული. შინაარსი: „კლასის ფოტო“, „დონა ჟუნა“. ფრანგულიდან თარგმნეს გიორგი ეკიზაშვილმა, ქეთი კვანტალიანი და გურანდა დათაშვილმა. თბილისი: აგორა.

150. ზოიფერი, იურა. 2005. *რჩეული ნაწარმოებები*, კრებული. შემდგენელი: მზია გალდავაძე. რედაქტორი: დალი ფანჯიკიძე, ნანა გოგოლაშვილი. თბილისი, „ზეკარი“.
151. მე-20 საუკუნის ავსტრიული ლირიკა. იდეის ავტორი და ხელმძღვანელი: დათო ბარბაქაძე.
- ტ.1. ჰუგო ფონ ჰოფმანსთალი, რიხარდ ფონ შაუკალი/ წინასიტყვაობა: დათო ბარბაქაძე. მთარგმნელი: გივი ალხაზიშვილი, დავით ახალაძე, დალილა ბედიანიძე და სხვ. თბილისი: საარი. 2006.
- ტ.2. გეორგ თრაკლი/ წინასიტყვაობა: ჰანს ვაიქსელბაუმი; მთარგმნელი: კონსტანტინე გამსახურდია და სხვ. თბილისი: საარი. 2006.
- ტ.3. რაინერ მარია რილკე: ლექსები გერმანულ და ქართულ ენებზე. მთარგმნელი ჯემალ აჯიაშვილი, ვახუშტი კოტეტიშვილი, გივი ალხაზიშვილი და სხვ. თბილისი: საარი. 2007.
- ტ.4. ანტონ ვილდგანსი, ალბერტ ერენშტაინი, ფელიქს ბრაუნი. მთარგმნელი: მაია ბადრიძე, დალილა ბედიანიძე, ნანა გოგოლაშვილი და სხვ. თბილისი: საარი. 2007.
- ტ.5. ფრანც ვერფელი; ალექსანდერ ლერნეტ-ჰოლენია. მთარგმნელი: ეკატერინე კიკალიშვილი და სხვ. თბილისი: პოლილოგი. 2010.
- ტ.6. იოზეფ ვაინჰებერი/ წინასიტყვაობა: ფრიდრიხ ზახერი. მთარგმნელი: თამარ კოტრიკაძე და სხვ. თბილისი: პოლილოგი. 2009.
- ტ.7. ალმა იოჰანა კიონიგი, პაულა ფონ პრერადოვიჩი, ერიკა მიტერერი. მთარგმნ.: დათო ბარბაქაძე, ბექა ბარქაია, ლულუ დადიანი, გია ჯოხაძე. თბილისი, „უნივერსალი“, 2010.
- ტ.11. პაულ ცელანი. მთარგმნ.: დათო ბარბაქაძე. თბილისი, დათო ბარბაქაძე, 2011.
- ტ.12. ინგებორგ ბახმანი. თბილისი, „პოლილოგი“, 2010.

- ტ.13. ქრისტინე ლავანტი, ქრისტინე ბუსტა. წინასიტყვ.: ვილანდ შმიდი, დათო ბარბაქაძე. მთარგმნ.: ლულუ დადიანი და სხვ. თბილისი, „პოლილოგი“, 2008.
- ტ.14. ჰანს კარლ არტმანი. წინასიტყვ.: დათო ბარბაქაძე; მთარგმნ.: ბესიკ ადეიშვილი და სხვ. თბილისი, „პოლილოგი“, 2008.
152. *მესამე თაობა: თანამედროვე ავსტრიული ლიტერატურა*. 2003. შეადგინა და გამოსაცემად მოამზადა მზია გალდავაძემ. რედაქტორი: დალი ფანჯიკიძე, ნანა გოგოლაშვილი. მეორე ტომი. თბილისი: ენა და კულტურა.
153. **რილკე, რაინერ მარია**. 2007. *თხზულებანი 5 ტომად* ნაირა გელაშვილის საერთო რედ.
- ტ.1. ლექსები; წერილები რილკეს შესახებ. შინაარსი: ადრეული ლექსები, კრებულიდან „ჟამნი“.
- ტ.2. ლექსები; წერილები რილკეს შესახებ; შინაარსი: კრებულიდან „ახალი ლექსები“, რეკვიემები; კრებულიდან „მარიამის ცხოვრება“; დუინური ელეგიები დ სხვ.
- ტ.3. პროზა. შინაარსი: მოთხრობები: პიერ დიუმონი, ბაღჩაში. ესკიზი, ოჯახური დღესასწაული; ბებრები; იდუმალი თანხლება; თაობები და სხვ.
- ტ.4. წერილები ხელოვნების შესახებ. შინაარსი: ვორპსვედე; როდენი; წერილები სეზანზე; წერილები ახალგაზრდა პოეტს და სხვ.
- ტ.5. პირადი მიმოწერიდან. თბილისი: კავკასიური სახლი.
154. **ცვაიგი, შტეფან**. 2013. *რჩეული ნაწარმოებები 4 ტომად*. ტ.1. მოუთმენლობა გულისა (რომანი) მთარგმნელი: კარლო ჯორჯანელი; რედაქტორი: ეკატერინე ჭკადუა. ტ.2. ნოველები. რედაქტორი: მანანა ბალიაშვილი. შინაარსი: „მწველი საიდუმლო“, „შიში“, „ამოკით შეპყრობილი“, „უცნობი ქალის წერილი“, „მთვარის შუქით განათებული ქუჩაბანდი“ და სხვ. ტ.3. მარიამ სტიუარტი. (რომანი) მთარგმნელი: ნონა კალანდარიშვილი;

რედაქტორი: ელენე სალარიძე. ტ.4. თვისი ცხოვრების სამი მგოსანი
(კაზანოვა, სტენდალი, ტოლსტოი) მთარგმნელი: კარლო ჯორჯანელი;
რედაქტორი: ეკატერინე ჭკადუა. თბილისი: პალიტრა L.

3. ცალკეულ წიგნებად გამოცემული გერმანულენოვანი არამხატვრული ლიტერატურის თარგმანების ჩამონათვალი ქართულ ენაზე: ისტორიული და სამეცნიერო ლიტერატურა, მემუარები, მოგონებები, დღიურები

01. ალბერტ-ლაზარდი, ლუ. 2009. *გზები რილკესთან ერთად*. გერმანულიდან თარგმნა და შენიშვნები დაურთო ლულუ დადიანმა; რედაქტორი: ნოდარ კაკაბაძე. თბილისი: წიგნის სახელოსნო.
02. ზელიგი, კარლ. 2007. *ხეტიალი რობერტ ვალზერთან ერთად*. გერმანულიდან თარგმნა მაია მირიანაშვილმა. ბოლოსიტყვაობა: ელიო ფროლიხი. რედაქტორი: ანა ჭაბაშვილი. 1-ლი ქართული გამოცემა. თბილისი: იბისი.
03. ირტენკაუფი, დომინიკ. 2009. *წერილები საქართველოდან*. გერმანულიდან თარგმნა ირინე ჭოდოშვილმა; წინასიტყვაობა: ბელა წიფურია; ბოლოთქმა: დათო ბარბაქაძე. თბილისი: პოლილოგი: უნივერსალი.
04. კანეტი, ელიას. 2012. *მარაკეში ხმები*. თარგმანი: ეკატერინე რაისნერი, ნატალია ნადირაშვილი. თბილისი: ინტელექტი.
05. კანი, ოლივერ. 2012. *ნომერი პირველი*. პროექტის ავტორი: ზვიად კვარაცხელია; მთარგმნელი: ეკატერინე რაისნერი, ნატალია ნადირაშვილი. თბილისი: არტანუჯი.
06. ლეონიძე, ლევან. 2013. *დღიურები*. ლევან ლეონიძე, მარია ჰოფმანი. შეადგინა და გამოსაცემად მოამზადა ნინო ჩხიკვიშვილმა; მარია ჰოფმანის დღიური თარგმნა მაია უნაფქოშვილმა; რედაქტორი: თამაზ ნატროშვილი. თბილისი: ინტელექტი.
07. ფრანკი, ანა. 2008. *ანა ფრანკის დღიური, 12 ივნისი 1942-1 აგვისტო*. მთარგმნელი: ნელი ამაშუკელი; თბილისი: საქართველოს მაცნე.

08. **ფრანკი, ანა.** 2013. *უკანა სახლი დღიური წერილების სახით, 12 ივნისი 1942-1 აგვისტო 1944.* შედგენილია ოტო ფრანკისა და მარიამ პრესლერის მიერ. მთარგმნელი: დავით ლოლიჯაშვილი; რედაქტორი: გაგა ლომიძე. 1-ლი ქართული გამოცემა. თბილისი: Link.
09. **შპერი, ალბერტ.** 2012. *მოგონებები.* თარგმნა მანანა პაიჭაძემ; რედაქტორი: რუსუდან სულაკაური. თბილისი: ქართული ბიოგრაფიული ცენტრი.
10. **ჰამბურგერი, კეტე.** 2003. *მხატვრული სიტყვის ლოგიკა, ეძღვნება თომას მანს.* გერმანულიდან თარგმნა და წინასიტყვაობა დაურთო: რუსუდან ღვინეფაძემ. რედაქტორი: გურამ ლეხანიძე. თბილისი: ჯანსუღ ღვინჯილია.
11. **ჰოფმანი, ზანეშ.** 2012. *აინშტაინი: შემოქმედი და მემბოხე.* თარგმნა დათო ბარბაქაძემ; რედაქტორი: რ. სულაკაური. თბილისი: ქართული ბიოგრაფიული ცენტრი.

4. ჟურნალ-გაზეთებში გამოქვეყნებული გერმანულენოვანი მხატვრული ლიტერატურის ბიბლიოგრაფია (2003-2013)

4.1. პოეზია

01. აიხენდროფი, ოზეგ ფონ. 2009. *გატეხილი ბეჭედი; მონატრება; დილის ლოცვა; მხიარული მოგზაური; ჩიტებო, ტყეებში; მუსიკოსები.* (ლექსები). გერმანულიდან თარგმნა მარიამ ქსოვრელი-ხართიშვილმა. თბილისი: ხელეური. N 4.
02. არტმანი, ჰანს კარლ. 2010. *პოეტური აქტის რვაპუნქტიანი პროკლამაცია; დაღუპული მეგობრის დატირება; მანიფესტი; ვილანდ შმიტის შესახებ.* გერმანულიდან თარგმნა თამარ კოტრიკაძემ. თბილისი: ლიტერატურა-ცხელი შოკოლადი. აპრილი, N 4(34).
03. აუსლენდერი, როზა. 2012. *იმედი II.* (პოეზია) გერმანულიდან თარგმნა ხათუნა პატაშურმა. თბილისი: ხელეური. N 3.
04. ბახმანი, ინგებორგ. 2013. *ქვეყნის, მდინარისა და ტბების შესახებ.* (ლექსი) გერმანულიდან თარგმნა ლულუ დადიანმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 22 მარტი, N 6(188).
05. ბახმანი, ინგებორგ. 2010. *CURRICULUM VITAE; ბუნდოვნად თქმული; გაგრძელებული დრო; ხე და ბურბუშელა; ადრიანი შუადღე; ყველა დღე; უსტარი; ვარდების ჭექა-ქუხილში; ჩემი ფრინველი.* (ლექსები). გერმანულიდან თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 14 მაისი, N 10(114).
06. ბახმანი, ინგებორგ. 2010. *თეთრი დღეები; ერთი კუნძულის სიმღერები; ჩრდილები ვარდები ჩრდილები; ნაცრისფერი დღეების შემდეგ; რომ ავიხედე; შუა ზაფხულში; გაუცხოება; ჯერ კიდევ ვშიშობ.* გერმანულიდან

- თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 15 ოქტომბერი, N 21(125).
07. **ბენი, გოთფრიდ.** 2012. *მინდორი უწმინდურთა.* (ლექსი) გერმანულიდან თარგმნა ხათუნა პატაშურმა. თბილისი: ხელეური. N3.
08. **ბენი, გოტფრიდ.** 2013. *ვარდები.* (ლექსები). გერმანულიდან თარგმნა ნინო მჭედლიშვილმა. თბილისი: მწერლის გაზეთი. 1-31 ოქტომბერი. N 8.
09. **ბიკელი, მარგო.** 2007. *ბავშვის დაბადება; რამდენი დრო; რაც უფრო; გამოიყენე; პური ვაცხობ; ცოტაოდენი; ცხოვრებას; გოლგოთის გზაზე; არის მომენტი; ვიდრე უკანასკნელად, გუმინწინდლიდან; მომხიბვლელობა; მხოლოდ; დატყვევებული; არის მომენტი; ჩამავალი; ცხოვრების; გაყინული; სიყვარული; თუ გწამს; მოვა დღე; დაუთოვლილი; ნუ დაიჯერებ.* (ლექსები). გერმანულიდან თარგმნა თინა თუშმალიშვილმა. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. N 5(32)
10. **ბირმანი, ვოლფ.** 2006. *შტაზი; დართული შენიშვნა და გადათქმა; მონმარტრის სასაფლაოზე; რეალიზმი ბრეხტთან; ბალადა მარჩენალზე.* (ლექსები) გერმანულიდან თარგმნა ნათელა ხუციშვილმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. N 16.
11. **ბორხერტი, ვოლფგანგ.** 2013. *ლეგენდა; წვიმა.* (ლექსები). გერმანულიდან თარგმნა თამარ ჯიქიამ. ქუთაისი: პოეზიის დღე. 17 დეკემბერი, N 10.
12. **ბრაუნი, ფელიქს.** 2007. *მევიოლინე ქალის სიკვდილი; მეგობარი; ზიარება.* (ლექსები) გერმანულიდან თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. N 14.
13. **ბრაუნი, ფელიქს.** 2006. *შემოდგომის ოდა; ოდა წყლისპირას; წვდომა; სიტყვა; გულისძგერა.* გერმანულიდან თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 12 მაისი, N 10.
14. **ბრენტანო, კლემენს მარია.** 2010. *სამყარო ჩემი; აბა, მშვიდობით; გესმის შენ; მსურდა პატარა და სხვ.* (ლექსები). თბილისი: ხელეური. N 2.

15. **ბუსტა, ქრისტინე.** 2010. *ბავშვობის ფერები.* გერმანულიდან თარგმნა თამარ კოტრიკაძემ. თბილისი: ლიტერატურა-ცხელი შოკოლადი. თებერვალი, N 32.
16. **გოეთე, იოჰან ვოლფგანგ.** 2013. *ველზე ვარდი.* (ლექსი) გერმანულიდან თარგმნა ავთანდილ წილოსანმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 18 ოქტომბერი, N 21(203).
17. **გოეთე, იოჰან ვოლფგანგ.** 2004. *მეზავრის ღამეული სიმღერა.* გერმანულიდან თარგმნა გურამ ჭოხონელიძემ. თბილისი: კალმასობა. თებერვალი, N 1.
18. **ენცენსბერგერი, ჰანს მაგნუს.** 2009. *ფრანკონული ალუბლის ბალი იანვრის თვეში; ქვეყნის ენა; ლექსი ლექსების არმკითხველთათვის; ლიქენტუწყება.* (ლექსები). გერმანულიდან თარგმნეს ბესიკ ადეიშვილმა და დათო ბარბაქაძემ. თბილისი: ლიტერატურა-ცხელი შოკოლადი. იანვარი N 31.
19. **ენცენსბერგერი, ჰანს მაგნუს.** 2009. *მეცნიერების პოეზია.* გერმანულიდან თარგმნა თამარ კოტრიკაძემ. თბილისი: ლიტერატურა-ცხელი შოკოლადი. იანვარი, N 31.
20. **ჯაქსი, ნელი.** 2005. *ნაშუალამევის გუნდი; მიტოვებული ნივთების გუნდი; ტოლჩა ნანგრევებში; ნახევრად ჩამწვარი სინათლე; ფეხსაცმელი; გუნდი; თავდახსნილთა გუნდი; ყარიბთა გუნდი; ობოლთა გუნდი; მკვდართა გუნდი; აჩრდილთა გუნდი; ქვათა გუნდი; ვარსკვლავთა გუნდი; უხილავი ნივთების გუნდი; ღრუბელთა გუნდი; ხეთა გუნდი; ნუგეშისმცემთა გუნდი; არშობილთა გუნდი; წმინდა მიწის ხმა.* (ლექსები). გერმანულიდან თარგმნა დათო ბარბაქაძემ. თბილისი: ახალი თარგმანები, ლიტერატურული ალმანახი. იანვარი-მარტი, N 4.
21. **თანამედროვე გერმანულენოვანი პოეზიის მოზაიკა.** 2011. ლექსები. გერმანულიდან თარგმნა დათო ბარბაქაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. თებერვალი N 2.

22. ლავანტი, ქრისტიანე. 2010. *სასოწარკვეთის ბორბალს; სამყარომ შუქი მოჰფინა; ჯერ არასდროს; ჩემს პირველქმნილ ძილს; დიახ - სწორედ; შენ შეგწევს ძალა; ერთი ვარსკვლავი; გულუბრყვილობის; ერთხელ მომეცა; რად გსურს; ჩაქოლილი ვარ; ნუთუ წითელი საათები; ხმადაკარგული; ჩემი ხმა; ო, მომეც ძალა; წითელი და შავი; ალერსის ნაცვლად; ისე ეკვრიან; გამქვლე; არ ვიმსახურებ; შემოქმედო; ისე უკულმა; ცად დაკარგულო; ვინ მოიგონა.* (ლექსები). გერმანულიდან თარგმნეს თამარ კოტრიკაძემ და ვასილ გულეურმა. თბილისი: ლიტერატურა-ცხელი შოკოლადი. აპრილი N 4(34).
23. ლავანტი, ქრისტიანე. 2011. *Ich will das Brot mit den Irren teilen; Was mir vom ganzen Denken blieb; Trozdem der Himmel ein Bleisarg wird.* (ლექსები) გერმანულიდან თარგმნა ვასილ გულეურმა ; პწკარედული თარგმანი თამარ კოტრიკაძისა. მიუნხენი: ქართული, გერმანიის ქართული სათვისტომო. მარტი-აპრილი, N 2(33).
24. მაიერი, კონრად. 2012. *მშრალი ნიჩბები; ჩემო ჩრდილობნელო წაბლის ხევ.* (ლექსები) გერმანულიდან თარგმნა ამირან სვიმონიშვილმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 24 აგვისტო, N 17(173).
25. მაიროკერი, ფრიდერიკე. 2013. *ლექსები.* შინაარსი: მოწოდება; "ხანდახან რაღაც უცაბედი..."; იანის რიცოსის ლექსების წაკითხვის შემდეგ; გადახრები; ბრტყელი ფერდობი, ბიულეტენი; ბზობა; გაზაფხულის ამოსუნთქვა; ერნსტ იანდლისადმი; ცხოვრების ერთი მონაკვეთის მიმოხილვა; პრელუდია ასლან გიულტეკინისათვის, მკერავისთვის; დედაჩემი შიშველმკლავება; მელანქოლია, ანუ ამ დღის მე-3 ლექსი; ვით ანარქიის შავი დროშა; ზამთრისეული ბედნიერება; დიდება და შვილიშვილი, ანუ ძველი ფოტოს თვალიერებისას; ბად ელსტერი მოგონება და წინასწარჭვრეტა; ყაყაჩო შუა ქალაქში; ცხოვრების ბრჭყალოთა ტყვეობაში; იგივეობა; ლერწმის ხავსი 85; აკლდამა; ლექსი ეპიგრაფით; ისევ დედამიწა

- რადგან საყრდენია; უდროოდ გარდაცვლილ ბუღბუღზე თქმული; ჰიოლდერლინის კოშკი, ნეკართან, მათში; შეპყრობილობის ასაკი. გერმანულიდან თარგმნეს გაგა ნახუცრიშვილმა, დათო ბარბაქაძემ, ნიკა ჯორჯანელმა, ლულუ დადიანმა. თბილისი: ახალი საუნჯე. ოქტომბერი, N 6.
26. **მარტი, კურტ.** 2005. *ლექსები*. შინაარსი: მე მასწავლიდნენ; ნუგეში; პური ღვინო; ლექსი ბუზისთვის; ხატი; ზაფხულის სიკვდილი. გერმანულიდან თარგმნა ბელა სურგულაძემ. თბილისი: კალმასობა. N 5.
27. **მერო,სოფიო.** 2010. *კაეშანი*. (ლექსი). გერმანულიდან თარგმნა მარიამ ქსოვრელი-ხართიშვილმა. თბილისი: ხელეური. N 2.
28. **ნოვალისი.** 2007. *ღამის ჰიმნები*. გერმანულიდან თარგმნა კონსტანტინე ბრეგაძემ. ივნისი, N 6.
29. **რილკე, რაინერ-მარია.** 2006. *ელეგია. ცდუნება. ბერბიჭა*. (ლექსები). გერმანულიდან თარგმნა ლულუ დადიანმა. თბილისი: კალმასობა. N 4.
30. **რილკე, რაინერ მარია.** 2007. *ხმები; ბრმის სიმღერა; თვითმკვლელის სიმღერა; იდიოტის სიმღერა; ადამი; ევა; აპოლონის არქაული ტორსი; მარტოობა; ივდითის დაბრუნება; პატარა სახლი; შემოდგომა; ბრმა*. (ლექსები). გერმანულიდან თარგმნა ნატო ინგოროყვამ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. N 6(33).
31. **რილკე, რაინერ მარია.** 2012. *ავაზა*. (ლექსი) გერმანულიდან თარგმნა ამირან სვიმონიშვილმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 24 აგვისტო, N 17(173).
32. **რილკე, რაინერ მარია.** 2009. *ივდითის დაბრუნება; აპოლონის არქაული ტორსი; მარტოობა*. გერმანულიდან თარგმნა ნატო ინგოროყვამ. თბილისი: ახალი თარგმანები, ლიტერატურული აღმანახი. N 7.
33. **რილკე, რაინერ-მარია.** 2010. *ლომის გაღია*. გერმანულიდან თარგმნა გიორგი ჯამბურიაძე. თბილისი: რეზონანსი. 9 მაისი, N 1.

34. შტორმი, თეოდორ. 2012. *ქრიზანთემები*. (ლექსი). გერმანულიდან თარგმნა ხათუნა პატაშურმა. თბილისი: ხელეური. N 3.
35. ცეზარი, ინგო. 2010. *უფრთოდ; დატყვევება; სრულიად უცხოთა შესახებ; გრძელი დანები; შუშის ანგელოზები*. (ლექსები). გერმანული თარგმნა დათო ბარბაქაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ოქტომბერი, N 10(73).
36. ცელანი, პაულ. 2005. *ლექსები*. შინაარსი: ლანდშაფტის ჩანახატი; Madona; ანაბაზისი; ნავსადგური; Coagula; Gire The Word; Lyon; Les Archers; არავისად მიკრული ლოყით; შეგიძლია თოვლით; არდასიზმრებულთა მიერ ნადენი; კარის ღრიჭოში; მდინარეებში ჩრდილოეთით მერმისისა, შენი გვიანი სახის წინაშე; დარდსწრაფნი განმჭოლ; რიცხვები წნული; სავალნი შენი ხელის მტევნის; სიფხიზლის მიერ; ძაფები მზისა; სიტყვის ნატანი, ვულკანური; გზამოშანთული; პასეის კვამლი, მაღლამსრბოლი შინაგან ნაგზევით; ლიხტენბერგის ნამემკვიდრევი. გერმანულიდან თარგმნა დათო ბარბაქაძემ. თბილისი: კალმასობა. N 1.
37. ჰაიდერი, ჰანს. 2010. *ოცდახუთი ლექსი*. გერმანულიდან თარგმნეს თამარ კოტრიკაძემ და ვასილ გულეურმა. თბილისი: ლიტერატურა-ცხელი შოკოლადი. აპრილი, N4 (34).
38. ჰესე, ჰერმან. 2013. *დათმობა; მაინც გვწყურია; უკანასკნელი მოთამაშე*. (ლექსები) გერმანულიდან თარგმნა ლევან ბრეგაძემ. თბილისი: აფრა. N 19.

4.2. პროზა

39. ბაუერი, ვოლფგანგ. 2006. *სიზმრების ჟოკეი*. (რადიოპიესა). გერმანულიდან თარგმნა სოფიო სალუქვაძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. N 21.
40. ბახმანი, ინგებორგ. 2004. *ჩემი ფრინველი*. გერმანულიდან თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: საუნჯე. N 3-4.

41. **ბახმანი, ინგებორგ.** 2007-2008. *სიზმრების მაღაზია.* (რადიოპიესა). გერმანულიდან თარგმნა ასმათ ფიცხელაურ-ფარჯიანმა. თბილისი: აფრა. N 13.
42. **ბეკერი, გუსტავო ადოლფო.** 2008. *სულეების მთა.* (ნოველა). გერმანულიდან თარგმნა მაკა გოგოლაშვილმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 17 აგვისტო, N 17(43).
43. **ბერგერი, კლემენს.** 2012. *და მარჯვენა ყური ჩამოათალა.* (რომანი) გერმანულიდან თარგმნა ლანა შეყილაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ნოემბერი, N 11.
44. **ბერგი, სიბილე.** 2007. *ნორას შია.* გერმანულიდან თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 28 სექტემბერი. N 20(46).
45. **ბერშიდი, თომას.** 2007. *სოკო.* (დეტექტივი) თარგმნა ირმა ბერშიდიქიძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. N 6(32).
46. **ბერშიდი, თომას.** 2008. *წართმეული სიყმაწვილე.* თარგმნა ირმა ქიქერიძემ. თბილისი: ქართული: გერმანიის ქართული სათვისტომოს ორგანო. მაისი-ივნისი, N 3(16).
47. **ბილერი, მაქსიმ.** 2013. *თვითმკვლელები.* (მოთხრობა) გერმანულიდან თარგმნა ნანა შეყილაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ოქტომბერი, N 10(109).
48. **ბიოლი, ჰაინრიხ.** 2012. *ლოენგრინის სიკვდილი.* (ნოველა) გერმანულიდან თარგმნა ხათუნა თოდუამ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 4 მაისი, N 9(165).
49. **ბიოლი, ჰაინრიხ.** 2013. *დაუპატიჟებელი სტუმრები; გზად ხიდზე.* (ნოველა) გერმანულიდან თარგმნა ხათუნა თოდუამ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 6 სექტემბერი, N 18(200).
50. **ბიხსელი, პეტერ.** 2012. *ისტორიები.* შინაარსი: *ახსნა; ნოემბერი; კაცები.* გერმანულიდან თარგმნა ლანა შეყილაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ივნისი, N 6.

51. **ბოსჰარტი, იაკობ.** 2008. *ორივე რუსი*. თარგმნა გურანდა დავითაშვილი-ჩიგოგიძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ოქტომბერი N 10.
52. **ბრეხტი, ბერტოლტ.** 2013. *უღირსი დედაკაცი*. (ესე) გერმანულიდან თარგმნა იეშუა ჰა ნოცრიმ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ნოემბერი, N 11(110).
53. **ბრონენი, ბარბარა.** 2013. *სიყვარული სიკვდილამდე*. (რომანი) გერმანულიდან თარგმნა ლანა შეცილაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. აპრილი, N 4. აპრილი, N 5.
54. **გეორგე, შტეფან.** 2009. *გარდატეხა*. (გერმანული ლირიკა). გერმანულიდან თარგმნა ონისე ბანძელაძემ. ქუთაისი: ენიგმა. N 4(9).
55. **გოეთე, იოჰან ვოლფგანგ.** 2009. *ბუნების შესახებ*. (ესე). გერმანულიდან თარგმნა ნატო თხილავამ. თბილისი: Scripta manent. საქართველო. N 1.
56. **გოეთე, იოჰან ვოლფგანგ.** 2008. *სცენა „ფაუსტიდან“*. თარგმნა დავით წერედიანმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. თებერვალი N 3(55).
57. **გრასი, გიუნტერ.** 2013. *ჩემი მწვანე მდელო*. (ნოველა). გერმანულიდან თარგმნა ლიდა ციციშვილმა. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ივნისი, N 6(105).
58. **გრიმი, პეტერ.** 2011. *დაკითხვა*. (მოთხრობა) გერმანულიდან თარგმნა ლევან იაშვილმა. გორი: ჩვენი უნივერსიტეტი. მარტი N 3.
59. **დიურენმატი, ფრიდრიჰ.** 2006. *ავარია: ამბავი, რომელიც შესაძლებელია კიდევ მოხდეს*. (მოთხრობა). გერმანულიდან თარგმნა ნოდარ რუხაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. N 1(16).
60. **დიურენმატი, ფრიდრიჰ.** 2008. *მართლმსაჯულება*. (დეტექტივი). გერმანულიდან თარგმნა ნინო სილაგაძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 7 ნოემბერი. N 23(75); 21 ნოემბერი, N 24 (76); 5 დეკემბერი, N 25 (77); 19 დეკემბერი, N 26 (78).

61. **დობლინი, ალფრედ.** 2005. *ფრანც ბიბერკოპფის თავგადასავალი, რადიოპიესა რომანის, "ბერლინი. ალექსანდრეს მოედანი"* მიხედვით. გერმანულიდან თარგმნა ნანა ჭილაძემ. თბილისი: ახალი თარგმანები. N 5.
62. **დობლინი, ალფრედ.** 2013. *მოცეკვავე და სხული; აფრიანი ნავი.* (მოთხრობები) გერმანულიდან თარგმნა თამარ ჯანელიძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ოქტომბერი, N 10(109).
63. **ვალზერი, მარტინ.** 2013. *მკვლელი თითებს ავარჯიშებს.* (მოთხრობა) თარგმნა ლანა შეყილაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. აგვისტო, N 8(107).
64. **ველერსჰოფი, დიტერ.** 2013. *ჭრიჭინების ხმა.* მოთხრობა. გერმანულიდან თარგმნა ლანა შეყილაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. იანვარი, N 1(100).
65. **ვოლფი, კარლ.** 2006. *პირველად იყო დაო; ჩემს სახლს; ბედნიერება; ქამლეონი; ფოთოლ-ფოთოლ; თვალნი და მზერანი; ჩვენ გვაბრმავებს; ფებსაცმლის გამოცვლა; კვიპაროსები.* გერმანულიდან თარგმნა დათო ბარბაქაძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. N 17.
66. **ვოლფი, ევიტა.** 2011. *მთვარის ჩრდილში.* (რომანი). გერმანულიდან თარგმნა ანა შატაკიშვილმა. გორი: ჩვენი უნივერსიტეტი. მარტი, N 1, 2, 3, 5.
67. **ზედერმანი, პერმა.** 2007. *ოჯახის მეგობრის საშობაო აღსარება.* (პროზა) გერმანულიდან თარგმნა ნანა ნოზაძე-ჯულაშვილმა. თბილისი: ლიტერატურა და ხელოვნება. იანვარი N 1(13).
68. **ზიუსკინდი, პატრიკ.** 2011. *ორი ნოველა. ლიტერატურული ამნეზია; სიღრმისადმი სწრაფვა.* გერმანულიდან თარგმნა ნუცა თოფჩიშვილმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 15 აპრილი, N 8(138).
69. **ზიუსკინდი, პატრიკ.** 2012. *პარფიუმერი.* (მოთხრობა) გერმანულიდან თარგმნა ცარო ყაზახაშვილმა. გორი: ჩვენი უნივერსიტეტი. N 9.

70. იელინეკი, ელფრიდე. 2009. *მუსიკის მასწავლებელი*. (რომანი) გერმანულიდან თარგმნა დოდო თოფურიამ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. სექტემბერი, N 9; ნოემბერი, N 11; იანვარი N 1(64).
71. კაფკა, ფრანც. 2013. *შინ დაბრუნება; გამოცდა*. (მოთხრობები). თარგმნა ხათუნა პატაშურმა. თბილისი: არმაღანი. N 1.
72. კაფკა, ფრანც. 2011. *დაკვირვება*. ბავშვები შარაგზაზე; ნიღაბხითილი თაღლითი; მოულოდნელი გასეირნება; განზრახვანი; გასეირნება; მარტოხელას უბედურება; ვაჭარი; მზერის უქმი ფარფატი; გზად შინისკენ; მორბენალი და მადევარი; მგზავრი; ტანსაცმელი; უარი; მხედარს - განსჯისთვის; ქუჩაში გამავალი ფანჯარა; სურვილი, იყო ინდიელი; ხეები; როდესაც უბედური ხარ; ევროპლანი ბრემიაში. (მოთხრობები). თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. მაისი, N 5.
73. კაფკა, ფრანც. 2013. *ჰიბრიდი*. (მოთხრობა) გერმანულიდან თარგმნა ხათუნა პატაშურმა. თბილისი: ანეული. N 2.
74. კაფკა, ფრანც. 2013. *კანონის წინ; იმპერატორის უწყება*. (მოთხრობები) გერმანულიდან თარგმნა დავით კირკიტაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ოქტომბერი, N 10(109).
75. კაფკა, ფრანც. 2012. *სიზმარი*. (ესსე) გერმანულიდან თარგმნა ხათუნა პატაშურმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 24 დეკემბერი. N 17(173).
76. კაფკა, ფრანც. 2013. *მცირე პროზა*. შინაარსი: მესაჭე; სირბილით ჩავლილნი; გზა შინისაკენ; გამგზავრება; ძველი ჩანაწერიდან; გაფანტული მზერა ფანჯრიდან; შინ დაბრუნება. გერმანულიდან თარგმნეს სერგო ოქროპირიძემ და დევი ბერძენიშვილმა. თბილისი: ახალი საუნჯე. ნოემბერი, N 7.
77. კაშნიცი, მარი ლუიზე. 2012. *მარი და ევა*. (ნოველა) გერმანულიდან თარგმნა რუსუდან ბეჟაშვილმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 24 აგვისტო, N 17(173).

78. კიონეკე, ოლე. 2010. როგორ გავუქრე მამას უცხოების შიში. (მოთხრობა). გერმანულიდან თარგმნეს სუსანე კიმმა და რუსუდან მამფორიამ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ოქტომბერი, N 10(73).
79. ლავანტი, ქრისტინე. 2007. მაჯლაჯუნა. (მოთხრობა). გერმანულიდან თარგმნა თამარ კოტრიკაძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 22 ივნისი, N 13(39).
80. ლანგე-მიულერი, კატია. 2005. იმედია მედეა არ მისმენს. გერმანულიდან თარგმნა ანა კორძია-სამადაშვილმა. თბილისი: ახალი თარგმანები, ლიტერატურული აღმანახი. იანვარი-მარტი. N 4.
81. ლასკერ-შიულერი, ელზე. 2009. საღამოს. (გერმანული ლირიკა). გერმანულიდან თარგმნა ონისე ბანძელაძემ. ქუთაისი: ენიგმა. N 4(9).
82. ლაჭერი, ლუდვიგ. 2010. შიშველი ნატურა. (მოთხრობა). გერმანულიდან თარგმნა ლალი ბერიძემ. თბილისი: Scripta manent. საქართველო. N 2.
83. მაიროკერი, ფრიდერიკე. 2013. ქალაქ ვენაზე მიჯაჭვული. (ესსე). გერმანულიდან თარგმნა თამარ კოტრიკაძემ. თბილისი: ახალი საუნჯე. ოქტომბერი, N 6.
84. მაიროკერი, ფრიდერიკე. 2013. ერნსტ იანდლი და მისი მოვალეობა ღმერთების წინაშე. (ესსე) გერმანულიდან თარგმნა შორენა შამანაძემ. თბილისი: ახალი საუნჯე. ოქტომბერი, N 6.
85. მაიროკერი, ფრიდერიკე. 2013 სამი სიტყვა. (ესსე) გერმანულიდან თარგმნა თამარ კოტრიკაძემ. თბილისი: ახალი საუნჯე. ოქტომბერი, N 6.
86. მანი, თომას. 2013. ტრისტანი. (რომანი) გერმანულიდან თარგმნა თამარ ჯანელიძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. N 6(105).
87. მანი, თომას. 2010. იბსენი და ვაგნერი. გერმანულიდან თარგმნა რუსუდან ღვინეფაძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 23 ივლისი. N 15(119).

88. მანი, თომას. 2003. *იოსები და მისი ძმები*. გერმანულიდან თარგმნეს ნანა გოგოლაშვილმა და ირაკლი სურგულაძემ. თბილისი: საგურამო. N 1, 2, 3, 4, 5.
89. მიულერი, ანდრე. 2011. *მე სიყვარულის მენაგვე ვარ*. გერმანულიდან თარგმნა ხათუნა პატაშურმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 30 სექტემბერი, N 20(150).
90. მიულერი, ჰერტა. 2011. *მოტმასნილი ტარნგო*. (პროზა). გერმანულიდან თარგმნა ნინო ტოფაძე-შტოკერმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 27 იანვარი, N 2(158).
91. მიულერი, ჰერტა. 2011. *დამპალი მსხლეები*. (ნოველა). გერმანულიდან თარგმნა ნინო შტოკერმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 10 ივნისი. N 12(142).
92. მუზილი, რობერტ. 2011. *პორტუგალიელი ასული*. გერმანულიდან თარგმნა თემურ ხანთაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ნოემბერი, N 11.
93. მუზილი, რობერტ. 2011. *შავი შაში; სასტუმრო ქალაქის გარეუბანში*. (მოთხრობები) გერმანულიდან თარგმნა თემურ ხანთაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ივნისი, N6.
94. ნოვირტი, ბარბარა. 2006. *მოგონებების ქალაქი*. (ნოველა). გერმანულიდან თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. N 23.
95. პერუცი, ლეოპოლდ. 2007. *მთვარეზე ნადირობა*. გერმანულიდან თარგმნა მიქელ ირემაძემ. თბილისი: მწერლობა-XXI. ლიტერატურულ-საზოგადოებრივი ჟურნალი. N 3.
96. პლენცდორფი, ულრიჰ. 2007. *ახალგაზრდა ვ.-ს ახალი ვნებანი*. (მოთხრობა) გერმანულიდან თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. N 6(33).
97. პოპი, ფრიც. 2005. *მამა ბრუნდება; ვნახოთ წყალი რას მოგვითქვანს*. კრებულიდან „შავი მოთხრობები“. გერმანულიდან თარგმნა თენგიზ

- ხაჭაპურიძემ. თბილისი: ახალი თარგმანები, ლიტერატურული აღმანახი. იანვარი-მარტი. N 4.
98. **პოპი, ფრიც.** 2009. *სასაფლაოს მარშრუტი*. (მოთხრობები). გერმანულიდან თარგმნა თენგიზ ხაჭაპურიძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ოქტომბერი, N 10.
99. **რაინეკერი, ჰერბერტ.** 2011. *ურჩხულები*. (მოთხრობა). გერმანულიდან თარგმნა ლევან იაშვილმა. გორი: ჩვენი უნივერსიტეტი. დეკემბერი, N 8. N 10.
100. **რილკე, რაინერ მარია.** 2011. *ამბავი ქვას მიყურადებული კაცისა; ამაცი ქალბატონი და მათხოვარი*. (მოთხრობები) გერმანულიდან თარგმნა თემურ ხანთაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. N 9(84).
101. **რინზერი, ლუიზე.** 2009. *არავითარი შემამსუბუქებელი გარემოებანი, გეთაყვა*. გერმანულიდან თარგმნა რუსუდან ბეჟაშვილმა. თბილისი: ლიტერატურა და ხელოვნება. დეკემბერი N 12(48).
102. **რობაქიძე, გრიგოლ.** 2010. *გრაალის მცველნი*. (რომანი). გერმანულიდან თარგმნა თამარ კოტრიკაძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 6 აგვისტო, N 16(120).
103. **რობაქიძე, გრიგოლ.** 2006. *წერილი ნიკოს კაზანძკისს*. (წერილები) გერმანულიდან თარგმნეს მარიამ ქსოვრელმა და გიორგი ცინცაძემ. თბილისი: ლიტერატურა და ხელოვნება. N 1.
104. **რობაქიძე, გრიგოლ.** 2006. *მუსოლინი*. (ბიოგრაფიული თხზულება). გერმანულიდან თარგმნა ნანა გოგოლაშვილმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. N 19.
105. **რუჩვი, მიხაელ.** 2013. *მუზეუმი ყველგანაა : დაკვირვებანი დღევანდელ ბერლინში*. (ესსე) გერმანულიდან თარგმნა ნათია მიქელაძემ. თბილისი: აფრა. N 19.

106. ტუხოლსკი, კურტ. 2012. *ჰიტლერი და გოეთე*. (გერმ. ლიტ.) გერმანულიდან თარგმნა ხათუნა პატაშურმა. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 30 ნოემბერი, N 24(180).
107. ფოიხტვანგერი, ლიონ. 2009. *ხანადლეო*. (მოთხრობა). გერმანულიდან თარგმნა ლალი ბერიძემ. თბილისი: Scripta manent. საქართველო. N 1.
108. ფრიდელი, ეგონ. 2007-2008. *გოეთე: გროტესკი ორ სურათად*. გერმანულიდან თარგმნა ნათელა ხუციშვილმა. თბილისი: აფრა. N 13.
109. ფრიდმანი, რაღფ. 2006. *ერთსა და იმავე დროს ყოფნა-არყოფნა, რაინერ მარია რილკესა და მხატვარ ლუ ალბერტ-ლაზარდის ურთიერთობა*. (გერმ. ლიტ) გერმანულიდან თარგმნა ლულუ დადიანმა. თბილისი: საუნჯე. N 5-6.
110. ფრიში, მაქს. 2006. *HOMO FABER* (რომანი). გერმანულიდან თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. დასაწყისი იხილეთ N 3-7. N 4(19), N 8(23)
111. შაუკალი, რიჰარდ ფონ. 2011. *პაემანი*. გერმანულიდან თარგმნა თემურ ხანთაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. დეკემბერი, N 12(87).
112. შლინკი, ბერნჰარდ. 2008. *გოგონა ხვლიკით*. გერმანულიდან თარგმნა ბელა სურგულაძემ. თბილისი: ლიტერატურა და ხელოვნება. N 3(27). დასაწყისი იხილეთ N 1,2/2008.
113. შლინკი, ბერნჰარდ. 2008. *სხვა*. გერმანულიდან თარგმნა ბელა სურგულაძემ. თბილისი: ლიტერატურა და ხელოვნება. N 11.
114. შლინკი, ბერნჰარდ. 2009. *სხვა*. (რომანი) გერმანულიდან თარგმნა ბელა სურგულაძემ. თბილისი: ლიტერატურა და ხელოვნება. იანვარი N1 (37).
115. შნიცლერი, ართურ. 2006. *ამბავი ერთი გენიოსისა*. (ლიტერატურული ზღაპარი). გერმანულიდან თარგმნა დავით კაკაბაძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 28 აპრილი, N 9.

116. შტაინბერგი, ვერნერ. 2013. *კომისრის ქუდი*. (დეტექტივი). თარგმნა გურამ ჩხეტიანმა. თბილისი: სარკე. იანვარი-თებერვალი, N 5(772). თებერვალი N6, 7, 9,10,11,12,13, 14.
117. ჩოკორი, ფრანც თეოდორ. 2011. *უკანასკნელი წამი*. (მოთხრობა) გერმანულიდან თარგმნა თემურ ხანთაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. დეკემბერი, N 12(87).
118. ჰაიზე-ერნსტი, კორნელია. 2008. *შურისძიება ტკბილია*. (დეტექტივი) თარგმნა ირმა ქიმერიძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 15 თებერვალი. N 4(56).
119. ჰაუერი, ელიზაბეთ. 2006. *ლტოლვილი*. (ნოველა) გერმანულიდან თარგმნა შორენა შამანაძემ. N 2.
120. ჰერმანი, იუდიტ. 2012. *წითელი მარჯნის სამაჯური*. (მოთხრობა) გერმანულიდან თარგმნა ლანა შეყილაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. დეკემბერი, N 12(99).
121. ჰესე, ჰერმან. 2013. *სამი ამბავი კნუტჰის ცხოვრებიდან*. (მოთხრობა) გერმანულიდან თარგმნა იეშუა ჰა ნოცრიმ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ნოემბერი, N 11(110).
122. ჰესე, ჰერმან. 2011. *მკათათვე*. (მოთხრობა).გერმანულიდან თარგმნა თემურ ხანთაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. ივლისი, N 7.
123. ჰესე, ჰერმან. 2006. *ტესინური შემოდგომის დღე*. (მოთხრობა) გერმანულიდან თარგმნა დალი ფანჯიკიძემ. თბილისი: ლიტერატურა და ხელოვნება. N 1.
124. ჰესე, ჰერმან. 2011. *მშვენიერია სიჭაბუკე*. (მოთხრობა). გერმანულიდან თარგმნა თემურ ხანთაძემ. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. მაისი, N 5.
125. ჰესე, ჰერმან. 2006. *ქალაქი*. (ლიტერატურული ზრახარი). გერმანულიდან თარგმნა რუსუდან ბრეგაძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა.

126. ჰესე, ჰერმან. 2005. *ლამაზი ოცნება*. (ზღაპარი) გერმანულიდან თარგმნა ლია თაკვარელია. თბილისი: ახალი თარგმანები, ლიტერატურული აღმანახი. იანვარი-მარტი, N 4.
127. ჰესე, ჰერმან. 2006. *დოქტორ კნიოლგეს აღსასრული*. (ლიტერატურული ზღაპარი). გერმანულიდან თარგმნა გიორგი ბრეგაძემ. თბილისი: ჩვენი მწერლობა. 3 თებერვალი, N 3.
128. ჰესე, ჰერმან. 2007-2008. *ზიდჰარტა*. (რომანი) ნაწილი მეორე თავი პირველი. თბილისი: აფრა. N 13.
129. ჰილდესჰაიმერი, ვოლფრანგ. 2010. ღია ნაცრისფერი საგაზაფხულო პალტო. (სატირა) გერმანულიდან თარგმნა დარეჯან დვალმა. ქუთაისი: პოეზიის დღე. 17 დეკემბერი, N 10.
130. ჰოფმანსტალი, ჰუგო ფონ. 2011. *ქალი ჩრდილის გარეშე*. (რომანი). გერმანულიდან თარგმნა ნანული ჯულაშვილმა. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. დეკემბერი, N 12(87).
131. ჰოფმანსტალი, ჰუგო ფონ. 2012. *ქალი ჩრდილის გარეშე*. (რომანი). გერმანულიდან თარგმნა ნანული ჯულაშვილმა. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. იანვარი N 1(88).
132. ჰოფმანსტალი, ჰუგო ფონ. 2012. *672-ე ღამის ზღაპარი*. (რომანი) გერმანულიდან თარგმნა ნანა ნოზაძე-ჯულაშვილმა. თბილისი: ლიტერატურული პალიტრა. დეკემბერი N 12(99).

5. გერმანულენოვანი ლიტერატურის ისტორია და კრიტიკა

01. **ბაქანიძე, ნინო.** 2004. *გოეთე და ეზოტერიზმი*. რედაქტორი: მანანა პაიჭაძე. თბილისი: მერიდიანი.
02. **ბოკუჩავა, მარინა.** 2006. *ლესინგის ქართული პორტრეტი*. თბილისი: მერიდიანი.
03. **ბრეგაძე, კონსტანტინე.** 2012 *გერმანული რომანტიზმი, ჰერმენევტიკული ცდანი*. რედაქტორი: მანანა პაიჭაძე. თბილისი: მერიდიანი.
04. **ბრეგაძე, კონსტანტინე.** 2009. *ლიტერატურული და ენისფილოსოფიური ნარკვევები*. (ნოვალისი, გოეთე, ჰუმბოლდტი). რედაქტორი: მანანა პაიჭაძე. თბილისი: მერიდიანი.
05. **ბრეგაძე, კონსტანტინე.** 2003. *ნოვალისის ენის ფილოსოფია*. დისერტაციის მეცნ. ხელმძღვანელი: მანანა პაიჭაძე. თბილისი: თსუ.
06. **ბურდული, ია.** 2010. *პოსტმოდერნიზმის ზოგადკულტურული პარადიგმა პატრიკ ზიუსკინდის ნარატივში*. რედაქტორი: ირმა რატიანი. თბილისი: მერიდიანი.
07. **გაგნიძე, ნუგეშა.** 2007. *გოეთეს რეცეფცია ნიცშეს შემოქმედებაში*. რედაქტორი: ირინა შიშინაშვილი. ქუთაისი: აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამომცემლობა და სტამბა.
08. **გელაშვილი, ნაირა.** 2010. *თხზულებანი 20 ტომად*. რედაქტორი: ლეილა სიხარულიძე, რუსუდან კაიშაური. ტ.7. გერმანისტიკა. ფრიდრიხ ჰიოლდერლინი: ცხოვრება და შემოქმედება. თბილისი: კავკასიური სახლი.
09. **გელაშვილი, ნაირა.** 2010. *თხზულებანი 20 ტომად*. რედაქტორი: ლეილა სიხარულიძე, რუსუდან კაიშაური. ტ.8-გერმანისტიკა. შენიშვნები და განმარტებანი. შინაარსი: იოჰან ვოლფგანგ გოეთე; ფრიდრიხ ვილჰელმ

- იოზეფ შელინგი; ნოვალისი; ფრიდრიხ ნიცშე; მარტინ ჰაიდეგერი და სხვ. თბილისი: კავკასიური სახლი.
10. **გელაშვილი ნაირა.** 2010. *თხზულებანი 20 ტომად*. რედაქტორი: ლეილა სიხარულიძე, რუსუდან კაიშაური. ტ.11. გერმანისტიკა. შინაარსი: გეორგ ჰაიმი, გეორგ თრაქლი, ელზე-ლასკერ შიულერი. თბილისი: კავკასიური სახლი.
 11. **გელაშვილი ნაირა.** 2010. *ფრიდრიხ ჰიოლდერლინი: ცხოვრება და შემოქმედება*. გამოცემის რედაქტორი: ლეილა სიხარულიძე, რუსუდან კაიშაური. თბილისი: ბადრი შარვაძე.
 12. **გვრიტიშვილი, ელეონორა.** 2005. *გერჰარტ ჰაუპტმანის შემოქმედების მეორე გზა*. რედაქტორი: ი. შურდულაია. თბილისი: ცოდნა.
 13. **დანელია, როზეტა.** 2008. *სალი აზრის ზეობა*. შინაარსი: „მე-20 საუკუნის 60-70-იანი წლების გერმანია და აზრთა ჭიდილი“, „ჰერბერტ მარკუზე და ფრანკფურტის სკოლა“ და სხვ. რედაქტორი: გ. მარუაშვილი. თბილისი: უნივერსალი.
 14. **ზაქარაძე, ლალი.** 2008. *გერმანული რომანტიზმი და ქართველი რომანტიკოსები*. რედაქტორი: თენგიზ ირემაძე. თბილისი: ნეკერი.
 15. **თეთრუაშვილი, ლეილა.** 2013. *სალიტერატურო-სამეცნიერო კვლევანი და ესეისტური წერილები*. წინასიტყვაობა: ლია თავკარელია. შინაარსი: „ბუნების არსის გაგებისათვის ვაჟა-ფშაველასა და გოეთეს შემოქმედებაში“ და სხვ. თბილისი: თელ-ავივი, მარიამ თეთრონი.
 16. **თხილავა, ნატო.** 2006. *თეოდორ ფონტანეს რომანის სამყარო*. რედაქტორი: ნ. ყარალაშვილი. თბილისი: მერიდიანი.
 17. **ინჯია, თამარ.** 2005. *გრიგოლ რობაქიძე... ყურბან საიდი ანუ ლიტერატურული ძარცვა*. რედაქტორი: ავთანდილ არაბული, რამაზ ქურდაძე. თბილისი: მერიდიანი.

18. ირემაძე, თენგიზ. 2008. *ვალტერ ბერიამინი: ცხოვრება, მოღვაწეობა, აქტუალობა* რედაქტორი: გურამ თევზაძე. თბილისი: ნეკერი.
19. კავთიაშვილი, ვენერა. 2006. *გერმანული ლიტერატურულ-ესთეტიკური რეცეფციები გალაკტიონ ტაბიძის შემოქმედებაში*. თბილისი: უნივერსალი.
20. კავთიაშვილი, ვენერა. 2011. *კომპარატივისტული გამოკვლევები და რეცენზიები*. რედაქტორი: გაგა ლომიძე. თბილისი: უნივერსალი.
21. კვირიკაძე, ნინო. 2010. *დეტალი და ლაიტმოტივი თომას მანის „ბუდენბროკებში“*. დის. ფილოლ. მეცნ. დოქტორი. 10.01.05; სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნ. კაკაურიძე. ქუთაისი: აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი.
22. ნასარიძე, ნათია. 2004. *გოეთესა და ვაგნერის რეცეფცია თომას მანის ესეისტიკაში*. დის. ფილოლ. მეცნ. კანდიდატი, 10.01.05; სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნ. კაკაურიძე. ქუთაისი: აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი.
23. ნინუა, ეთერ. 2006. *მხატვრული ტექსტის პოლიფონიური პოეტიკის ლინგვისტური ასპექტი* (ერვინ შტრიტმატერის რომან „ოლე ბინკოპის“ მასალაზე) დის. ფილოლ. მეცნიერებათა კანდიდატი, 10.02.04; სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ა. ლაშქარაძე. თბილისი: თსუ.
24. ნიჟარაძე, თეონა. 2005. *მეტაფორა მე-20 საუკუნის II ნახევრის გერმანულენოვან მხატვრულ პროზაში; მეტაფორების კოგნიტიური კლასიფიკაცია*. დის. ფილოლ. მეცნ. კანდიდატი, 10.02.04. სამეცნიერო ხელმძღვანელი: მანანა პაიჭაძე. თბილისი: თსუ.
25. შიოლაშვილი, ირმა. 2005. *მეორე მსოფლიო ომის შემდგომი ქართული და გერმანული პოლიტიკური ლირიკა*. დის. ფილოლ. მეცნ. კანდიდატი, 10.01.01. სამეცნიერო ხელმძღვანელი: დავით თევზაძე. კონსულტ.: დოღფ ოელერი. თბილისი: საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ქართული ლიტ. ინსტიტუტი.

26. შურდულაია, ირაკლი. 2009. *გოეთე სახელმწიფო მინისტრი*. რედაქტორი: ნანული კაკაურიძე. თბილისი: მერიდიანი.
27. შუხარტი, მალტე. 2010. *გოეთეს ბიოგრაფიის მოტივები*. გერმანულიდან თარგმნა: რუსუდან ბეჟაშვილმა. თბილისი: აწმყო.
28. ჩიგოგიძე, ერეკლე. 2005. *სიმბოლური ნომინაცია, როგორც ენობრივ-კულტურული ფენომენი და სიმბოლურ-სემანტიკური ველი მხატვრულ ნარატიულ ტექსტში (ნეორომანტიკული ზღაპრული ნარატივის მასალაზე)* დის. ფილოლ. მეცნიერებათა კანდიდატი. 10.02.10. მეცნ. ხელმძღვანელი: გ. ლეხანიძე. თბილისი: თბილისის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტი.
29. წიკლაური, ნესტან. 2004. *გივი მარგველაშვილის რომან „მუცალის“ ქართული თარგმანები*. რედაქტორი: მაია მირესაშვილი. თბილისი: თსუ.
30. ხაჭაპურიძე, თენგიზ. 2011. *ალფრედ დობლინი და მისი მეგაპოლისის რომანი*. რედაქტორი: ქეთევან ქურდოვანიძე. თბილისი: საქართველოს ეროვნული აკადემია.
31. ხაჭაპურიძე, თენგიზ. 2008. *გერმანელი ემიგრანტების ტრაგედია ერიხ მარია რემარკის შემოქმედებაში*. რედაქტორი: მარინა ბერაძე. თბილისი: საქართველოს ეროვნული აკადემია.
32. ხაჭაპურიძე თენგიზ. 2014. *ერთი გერმანული დრამა*. ვოლფგანგ ჰილბიგი. საქართველოს ეროვნული აკადემია. თბილისი: მწიგნობარი.

6. გერმანულენოვანი ლიტერატურის ქართული რეცეფციის თავისებურებები

ნაშრომის ამ ნაწილში წარმოდგენილი იქნება სტატისტიკური მონაცემები. უკანასკნელ ათწლეულში შესრულებულ თარგმანებზე დაყრდნობით შევეცდებით შევაფასოთ მონაცემები და გავარკვიოთ გერმანულენოვანი ლიტერატურის ქართული თარგმანის რეცეფციის თავისებურებები.

სტატისტიკურ მონაცემებში მიზანშეწონილად მიგვაჩნია გამოვყოთ შემდეგი საკითხები: რომელი გამომცემლობები აქტიურობენ ყველაზე მეტად, რომელ ლიტერატურულ ჟანრს ენიჭება უპირატესობა, ძირითადად რომელი ენიდან ხორციელდება თარგმანები, რომელი ეპოქის მწერლებს ენიჭება უპირატესობა და ბოლოს, რეკომენდაციები მომავალ თარგმანებთან დაკავშირებით.

მონაცემების შეგროვებისას აღმოჩნდა, რომ გერმანულენოვანი მხატვრული ლიტერატურის პოპულარიზაციაში ყველაზე დიდი წვლილი მიუძღვის გამომცემლობას „იბისი“, ამ გამომცემლობაში 30 წიგნი არის დაბეჭდილი, შემდეგ მოდის გამომცემლობა „ინტელექტი“ 13 გამოცემული წიგნით, რომელსაც ერთი წიგნით ჩამორჩება „პალიტრა L“, 11 წიგნი გამოსცა „მერიდიანმა“, 10 - „უნივერსალ“-მა და 9 - „კავკასიურმა სახლმა“. გამომცემლობა „დიოგენე“-მ საერთო ჯამში 8 გერმანულენოვანი წიგნი გამოსცა. „არტანუჯი“ 7 წიგნს მოითვლის, „ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა“-მ 6 წიგნი შესთავაზა მკითხველს. „მწიგნობარმა“ და „საქართველოს მაცნემ“ - 5. თანაბარი რაოდენობის (4) წიგნები გამოსცეს „სიესტა“-მ, „აწმყო“-მ და „ნეკერმა“. ხოლო რაც შეეხება „ლევან კავლელის გამომცემლობას“, „გამომცემლობა საარს“, „წიგნის სახელოსნოს“ და გამომცემლობა „ელფს“, მათ მიერ გამოცემული წიგნების რაოდენობა შეადგენს სამს. შემდეგმა გამომცემლობებმა ორ-ორი წიგნი შემოგვთავაზეს. ესენია: „LINK“, „სფინქსი“, „ხომლი“, „ლოგოს პრესი“, „პოლილოგი“, „ზეკარი“, „ახალი

საქართველო“, „ცოდნა“, „ნანა შალამბერიძის გამომცემლობა“ და „დათო ბარბაქაძის თვითგამოცემა“. ხოლო რაც შეეხება დანარჩენ გამომცემლობებს, მათ მიერ გამოცემული წიგნების რაოდენობა შეადგენს ერთს; ასეთებია „მერწყული“, „პოლიგრაფი“, „ანზანი“, „არეტე“, „პეგასი“, „სიტყვა“, „მერანი“, „აგორა“, „ენა და კულტურა“, „დია“, „გოეთეს ინსტიტუტის გამომცემლობა“, „სვეტი“, „ლაბირინთი“, „ხირონი“.

გამომცემლობა	გამოცემული წიგნი
„იბისი“	30
„ინტელექტი“	13
“პალიტრა L”	12
“მერიდიანი“	11
„უნივერსალი“	10
„კავკასიური სახლი“	9
„დიოგენე“	8
„არტანუჯი“	7
„ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა“	6
„მწიგნობარი“, „საქართველოს მაცნე“	5
„სიესტა“, „აწმყო“, „ნეკერი“	4
„ლევან კავლელის გამომცემლობა“, „საარი“, „წიგნის სახელოსნო“, „ელფი“	3
„LINK“, „სფინქსი“, „ხომლი“, „ლოგოს პრესი“, „პოლილოგი“, „ზეკარი“, „ახალი საქართველო“, „ცოდნა“, „ნანა შალამბერიძის გამომცემლობა“, „დათო ბარბაქაძის თვითგამოცემა“.	2
„მერწყული“, „პოლიგრაფი“, „ანზანი“, „არეტე“, „პეგასი“, „სიტყვა“, „მერანი“, „აგორა“, „ენა და კულტურა“, „დია“, „გოეთეს ინსტიტუტის გამომცემლობა“, „სვეტი“, „ლაბირინთი“, „ხირონი“.	1

ცხრილი 1. გამომცემლობების სტატისტიკა

მონაცემების შეგროვების საფუძველზე დადგინდა, რომ ყველაზე პოპულარული ჟანრი არის რომანი, 171 წიგნიდან 69 წიგნი სწორედ ამ ჟანრს განეკუთვნება, შემდეგ მოდის მოთხრობები (38) და პოეზია (30). ისტორიული ლიტერატურა, მემუარები, მოგონებები და დღიურები 11 გამოცემას აერთიანებს. ესსეებსა და ნარკვევებს 7 წიგნი დაეთმო, ხოლო ყველაზე ნაკლებად პოპულარული აღმოჩნდა პიესები (6).

<i>ჟანრი</i>	<i>გამოცემული ერთეულების რაოდენობა</i>
რომანი	69
მოთხრობა	38
პოეზია	30
ისტორიული ლიტერატურა, მემუარები, მოგონებები, დღიურები	11
ესსეები და ნარკვევები	7
პიესა	6

ცხრილი 2. ჟანრების სტატისტიკა

მოგროვებულ მონაცემებზე დაყრდნობით გამოიკვეთა, რომ უკანასკნელ ათწლეულში ქართველმა მთარგმნელებმა უპირატესობა მიანიჭეს ნობელის პრემიის ლაურეატის, ჰერმან ჰესეს ნაწარმოებებს, ავსტრო-გერმანელი პოეტი და ნოველისტი რაინერ მარია რილკე ასევე დიდი პოპულარობით სარგებლობს, XX საუკუნის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანეს გერმანულენოვან მწერალისა და ნოველისტის ფრანც კაფკას ნამუშევრებს დღესაც აქტიურად თარგმნიან ქართველი მთარგმნელები. გერმანელი მწერლისა და მოაზროვნის იოჰან ვოლფგანგ გოეთესადმი ინტერესი საქართველოში XIX საუკუნეში გამოვლინდა და კვლავ იზრდება, რასაც მოწმობს პოეტის ნაწარმოებთა თარგმანები, იგი დღესაც აქტუალურია. ასევე უხვად მიეწოდება ქართველ მკითხველს თომას მანის შემოქმედება. ყველაზე უფრო თარგმნადი მწერლების რიცხვს შეიძლება მივაკუთვნოთ ასევე: რობერტ მიუზილი, ერიხ მარია რემარკი, ჰანს მაგნუს ენცენსბერგერი, ინგებორგ ბახმანი, გიუნტერ გრასი, შტეფან ცვაიგი, პატრიკ ზიუსკინდი, თანამედროვე ავსტრიელი რომანისტი, დრამატურგი და პოეტი ელფრიდე იელინეკი, ალფრედ დობლინი და სხვა.

ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ მოცემული თარგმანების აბსოლუტური უმრავლესობა განხორციელებულია ორიგინალის ენიდან. მხოლოდ რამდენიმე თარგმანი იყო შესრულებული რუსულიდან, ინგლისურიდან და ფრანგულიდან.

ბიბლიოგრაფიის სტატისტიკური ანალიზის საფუძველზე აშკარაა, რომ ქართველი მთარგმნელების უმრავლესობა გერმანულენოვანი ლიტერატურის კლასიკოსების

- სახელდობრ თომას მანის, ჰერმან ჰესეს, რობერტ მუზილის, ფრანც კაფკას ნაწარმოებებს ანიჭებს უპირატესობას. თანამედროვე გერმანულენოვანი მწერლების (მაგალითად, თომას ბერნჰარდისა და მარტინ ვალზერის) მხოლოდ თითო-თითო ნაწარმოები არის წარმოდგენილი ქართულ ენაზე.

გაანალიზებული მონაცემების საფუძველზე შესაძლებელია მოქმედ მთარგმნელთა რანჟირებული სიის შედგენაც. წინამდებარე სიაში მთარგმნელთა სახელები და გვარები ჩამოთვლილია შესრულებული თარგმანების რაოდენობის (და ამრიგად, მთარგმნელობითი საქმიანობის ინტენსივობის) მიხედვით (პრინციპით: 1 - ყველაზე მეტი თარგმანი, 91 - ყველაზე ნაკლები).

01. მირიანაშვილი მაია; (33)	19. თხილავა ნატო; (2)
02. ბარბაქაძე დათო; (21)	20. ფიცხელაურ-ფარჯიანი ასმათ;
03. ფანჯიკიძე დალი; (16)	(2)
04. კოტრიკაძე თამარ; (13)	21. შტოკერი ნინო; (2)
05. გოგოლაშვილი ნანა; (11)	22. ბერიძე ლალი; (2)
06. გალდავაძე მზია; (8)	23. იაშვილი ლევან; (2)
07. დადიანი ლულუ; (7)	24. ზანძელაძე ონისე; (2)
08. პატაშური ხათუნა; (7)	25. თოდუა ხათუნა; (2)
09. ჯორჯანელი კარლო; (5)	26. ქიმერიძე ირმა; (2)
10. ღვინევაძე რუსუდან; (4)	27. ქსოვრელი მარიამ; (1)
11. ხანთაძე თემურ; (4)	28. დადიანი ლაშა; (1)
12. კოტეტიშვილი ვახუშტი; (3)	29. დიდებულისძე თინათინ; (1)
13. ხუციშვილი ნათელა; (3)	30. ხაჭაპურიძე თენგიზ; (1)
14. ბეჟაშვილი რუსუდან; (3)	31. ფხაკაძე ნარგიზა; (1)
15. კალანდარიშვილი ნონა; (2)	32. ხვიტია ვლადიმერ; (1)
16. ბადრიძე მაია; (2)	33. ამაშუკელი ნელი; (1)
17. კორძაია-სამადაშვილი ანა; (2)	34. აბაშიძე ზურაბ; (1)
18. თოფურია დოდო; (2)	35. ნადირაშვილი ნატალია; (1)

36. რაისნერი ეკატერინე; (1)	63. გამყრელიძე ოთარ; (1)
37. შეყილაძე ლანა; (7)	64. რატიანი ზვიადი; (1)
38. სურგულაძე ბელა; (1)	65. ბერიძე ლევან; (1)
39. ყარალაშვილი ოთარ; (1)	66. კაკაბაძე დავით; (1)
40. გვრიტიშვილი ელეონორა; (1)	67. მამულაშვილი მიხეილ; (1)
41. კანჯიანო რუსუდან; (1)	68. შამანაძე შორენა; (1)
42. ჭობონელიძე გურამ; (1)	69. კვატაია მანანა; (1)
43. ადეიშვილი ბესიკ; (1)	70. რეხვიაშვილი ია; (1)
44. გოგოლაშვილი დიმიტრი; (1)	71. ფალავანდიშვილი მაია; (1)
45. ძოწენიძე ნოდარ; (1)	72. კუჭუხიძე ნუგზარ; (1)
46. ჯანელიძე ნატალია; (1)	73. ალხაზიშვილი გივი; (1)
47. გელოვანი აკაკი; (1)	74. გამსახურდია კონსტანტინე; (1)
48. ნოზაძე ნანა; (1)	75. ჭოლოშვილი ირინე; (1)
49. ბეწუკელი ელისო; (1)	76. პაიჭაძე მანანა; (1)
50. ყიფიანი თამარ; (1)	77. ხანთაძე თემურ; (1)
51. ბრეგაძე გიორგი; (1)	78. წერეთლიანი დავით; (1)
52. ჯანელიძე თამარ; (1)	79. ინგოროყვა ნატო; (1)
53. თოდუა ხათუნა; (1)	80. გოგოლაშვილი მაკა; (1)
54. რუხაძე ნოდარ; (1)	81. კირკიტაძე დავით; (1)
55. ჯოხაძე გია; (1)	82. სვიმონიშვილი ამირან; (1)
56. გელაშვილი ნაირა; (1)	83. რუხაძე ნოდარ; (1)
57. გოგოლაძე მაია; (1)	84. მჭედლიშვილი ნინო; (1)
58. ჩხენკელი ზურაბ; (1)	85. თუმშალიშვილი თინა; (1)
59. რუხაძე გოდერძი; (1)	86. ჯიქია თამარ; (1)
60. პატარაია თენგიზ; (1)	87. წილოსანი ავთანდილ; (1)
61. ხუციშვილი ნათელა; (1)	88. ჯამბურია გიორგი; (1)
62. ბრეგაძე კონსტანტინე; (1)	89. შამანაძე შორენა; (1)

90. კაკაბაძე დავით; (1)

91. ჩხეტიანი გურამ. (1)

გერმანულენოვანი ლიტერატურის ქართული რეცეფციის ერთ-ერთ ხელშემწყობ ფაქტორად შეიძლება მივიჩნიოთ მთარგმნელთათვის დაწესებული ლიტერატურული პრემიებიც. ლიტერატურული პრემია საბა 2003 წელს დაარსდა, მისი მიზანია გასული ერთი წლის ლიტერატურული პროცესების შეფასება და წლის საუკეთესო წიგნებისა და ავტორების გამოვლენა. ლიტერატურული პრემიის ასევე გადაეცემათ მთარგმნელებსაც. მაგალითად 2012 წელს საუკეთესო თარგმანად დასახელდა დავით წერედიანის თარგმანი იოჰან ვოლფგანგ გოეთეს *ფაუსტისა*. 2006 წელს ნომინანტი იყო რუსუდან ღვინევაძე მარი ლუიზე კაშნიცის ლექსების თარგმანისათვის. 2003 წელს ასევე ნომინანტი იყო კარლო ჯორჯანელი თომას მანის *დოქტორი ფაუსტუსის* თარგმნის შესრულებისთვის.

მთარგმნელებს ასევე აჯილდოვებს ლიტერატურული პრემია „გალა“, რომელიც 2007 წელს დაარსდა. პრემია ყოველწლიურად გაიცემა და მისი მიზანია საუკეთესო წიგნების, კინოსცენარების და საუკეთესო ლიტერატურული პროექტების გამოვლენა შვიდი ნომინაციის მიხედვით. 2008 წელს პრემია „გალა“ საუკეთესო თარგმანისათვის გადაეცა მანია ბადრიძეს, რომელმაც თარგმნა რობერტ მუზილის *უთვისებო კაცი*.

დასკვნა და რეკომენდაციები

განხორციელებული კვლევის შედეგად გაირკვა, რომ 2003-2013 წლებში გერმანული ენიდან ქართულად ითარგმნა 171 წიგნი, ჟურნალ-გაზეთებში გამოიცა გერმანულენოვანი ნაწარმოებების 132 თარგმანი, გერმანულენოვანი ლიტერატურის ისტორიასა და კრიტიკას დაეთმო 32 ქართულენოვანი მონოგრაფია, გერმანული ლიტერატურის თარგმნის საქმეში მონაწილეობას იღებდა 91 მთარგმნელი და გერმანულენოვანი ლიტერატურის თარგმნის წასახალისებლად გაიცა 3 ლიტერატურული პრემია.

მონაცემების ანალიზის საფუძველზე გამოიკვეთა, რომ უკანასკნელ წლებში ითარგმნა გერმანული მოდერნიზმის რამდენიმე ძალიან ღირებული ნაწარმოები, მათ შორის ალფრედ დობლინის *ბერლინი: ალექსანდერპლაცი* და რობერტ მუზილის *უთვისებო კაცი*, გამოიცა რაინერ მარია რილკეს შემოქმედების დიდი ნაწილი და თომას მანის აქამდე უთარგმნელი ნაწარმოებები. ასევე გამოიკვეთა, რომ თარგმნილი ტექსტების ჟანრებს შორის დომინანტური ადგილი უკავია რომანებს, ყველაზე მეტად უგულვებელყოფილი კი დრამატული გვარი აღმოჩნდა. ანალოგიური სურათია სამეცნიერო მონოგრაფიებშიც: მათი უმრავლესობა გერმანულენოვანი ლიტერატურის კლასიკოსების შემოქმედების კვლევას ეთმობა. ყოველივე ეს განაპირობებს იმას, რომ ქართველი მკითხველის მოლოდინის ჰორიზონტი დღემდე განისაზღვრება გერმანულენოვანი ლიტერატურის აწ უკვე კლასიკოსებად აღიარებული ფიგურებით (ი.ვ.გოეთე, თომას მანი, ჰერმან ჰესე, ფრანც კაფკა, რაინერ მარია რილკე...). მეორე საუკუნის მეორე ნახევრის ავტორების (ინგებორგ ბახმანი, პაულ ცელანი, გიუნთერ გრასი, მაქს ფრიში, ფრიდრიჰ დიურენმატი, მარტინ ვალზერი, თომას ბერნჰარდი, პატრიკ ზიუსკინდი...) ნაწარმოებები კი ძალზე მწირად არის თარგმნილი. კიდევ უფრო

მცირერიცხოვანია გარდატეხის ხანის ლიტერატურის თარგმანები (ბერნჰარდ შლინკი, ელფრიდე იელინეკი, ქრისტა ვოლფი,...).

თანამედროვე გერმანულ-ქართულ ლიტერატურულ თარგმანში სრულიად უგულვებელყოფილია უკანასკნელი ათწლეულების გერმანულენოვანი ბესტსელერები (მაგალითად, დანიელ კელმანის რომანი *პოპულარობა*), ექსპერიმენტული ლიტერატურა (მაგალითად, ჰაინრიჰ ბიოლის თანამედროვის, ვოლფგანგ კოეპენის რომანები), გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მნიშვნელოვანი და დევნილი მწერლების შემოქმედება (უვე იონსონი, ჰაინერ მიულერი...) და მეოცე საუკუნის გერმანულენოვანი დრამატურგების შემოქმედება (თომას ბერნჰარდი, ბოთო შტრაუსი, პეტერ ვაისი...).

იმისთვის, რათა ქართველი მკითხველის მოლოდინის ჰორიზონტი გერმანულენოვანი ლიტერატურის მიმართ გაფართოვდეს და მიუახლოვდეს ამ ლიტერატურის აქტუალურ ტენდენციებს, საჭიროა სათარგმნი ლიტერატურის შერჩევასა და მეტი აქცენტი გაკეთდეს შედარებით უფრო თანამედროვე ლიტერატურაზე (მეოცე საუკუნის მეორე ნახევარი, გარდატეხის ხანა, პოსტმოდერნისტული მწერლობა, ლიტერატურული ექსპერიმენტები). ამასთან, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ლიტერატურული მემკვიდრეობისა და გარდატეხის ხანის გერმანული ლიტერატურის თარგმნამ შეიძლება ბიძგი მისცეს ქართული და გერმანულენოვანი ლიტერატურის შედარებით კვლევებს კოლონიური და პოსტკოლონიური კუთხით. თანამედროვე გერმანულენოვანი დრამატურგების შემოქმედების თარგმნა კი ხელს შეუწყობს გერმანულენოვანი პიესების დადგმას ქართული თეატრის სცენაზე და მათ რეცეფციას ქართველი მაყურებლის მიერ.

გამოყენებული ლიტერატურა და წყაროები

ქართულენოვანი წყაროები:

01. ფანჯიკიძე, დალი. 1999. *ქართული თარგმანის ისტორიის საკითხები*. თბილისი: თბილისის უნივერსიტეტის გამომცემლობა; გვ. 90.
02. ფანჯიკიძე, დალი. 2002. *ენა, თარგმანი, მკითხველი*. რედაქტორი: ლილი მჭედლიშვილი. თბილისი: საგამომცემლო სახლი თბილისში. გვ. 52-78
03. ფანჯიკიძე, დალი. 1995. *თარგმანის ახალი თეორიები და სტილის კვლევალენტობის პრობლემა*. რედაქტორი: ნ. სუხიტაშვილი. თბილისი: განათლება. გვ. 68-80.
04. ფანჯიკიძე დალი. 1988. *თარგმანის თეორია და პრაქტიკა*. თბილისი: განათლება.
05. ქეცბა-ხუნდაძე, ლალი. 2005. *გერმანულენოვანი მხატვრული ლიტერატურის ქართული თარგმანების ბიბლიოგრაფია=Deutschsprachige Literatur in Georgischer Übersetzung Bibliografie (1852-2002)*. თბილისი: გოეთეს ინსტიტუტი.

გერმანულენოვანი წყაროები:

06. Baasner, Rainer. Zens Maria. 2001. *Methoden und Modelle der Literaturwissenschaft, Eine Einführung*. 2. Überarbeitete und erweiterte Auflage. Berlin: Erich Schmidt. S 179-188.
07. Köppe, Tilmann, Simone Winko. 2008. *Neuere Literaturtheorien. Eine Einführung*. Stuttgart, Weimar: Metzler. S 85-86.

ინტერნეტ-წყაროები:

08. <https://www.saba.com.ge/award/history>. 10.06.2014.